

ISTOCKPHOTO

**Liitteenä
tiedot syksyn
säännöllisesti
kokoontuvista
ryhmistä!**

mielessäx5 3

Minna Tolosen lampaat tuottavat iloa

”Lampaita kannattaa paimentaa mieluummin hyvällä kuin pahalla.”

tuu mukkaan 4

Millainen tehtävä sopisi sinulle?

Vapaaehtoistoiminnan messut seurakuntakeskuksella.

tärppi 2

”

**Mitä sinä
haluaisit
sanoa
luonnolle?**

KATI TERVO-NIEMELÄ

40-vuotias 6

Rantakylässä ei pökkuroida

Keski-ikäinen seurakunta panostaa yhteisöllisyyteen.

Hyödyllinen tekoäly

8-9

kolumni

Kati Tervo-Niemelä
käytännöllisen
teologian professori
Itä-Suomen yliopisto
kati.tervo-niemela@uef.fi

Luonto saa kiittämään ja pyytämään anteeksi

MITÄ LUONTO merkitsee sinulle? Mitä haluaisit sanoa luonnolle? Pyysin yliopiston kesäkurssin opiskelijoita pohtimaan suhdettaan luontoon. Ulkomaisen opiskelijan vastaus pysäytti. Etelä-Euroopan suuressa kaupungissa asuvana hän kertoi, ettei hänellä ole koskaan ollut suhdetta luontoon. Vasta Joensuussa opiskeleminen on tuonut hänen elämäänsä luonnon ja luontosuhteen.

LUONTO ON suomalaisille tärkeä. Kysyttäessä, missä määrin yksilö nauttii ulkona luonnossa olemisesta, yhdeksän suomalaista kymmenestä kertoo nauttivansa suuressa määrin. Heistä valtaosa, lähes kaksi kolmesta, kertoo nauttivansa luonnosta jopa "erittäin suuressa määrin". Kansainvälisessä vertailussa luvut ovat korkeita.

” Luomisessa annettu ihmisen suuri tehtävä on varjella luontoa.

LUONNON TÄRKEYS suomalaisille tuli esiin myös, kun keräsimme viime vuonna osana laajaa kansainvälistä tutkimushanketta kyselyaineistoa suomalaisilta luontoihmisiltä. Sama kysely toteutettiin useassa eri maassa eri puolilla maapalloa. Tavoitteenamme oli saada jokaisesta maasta vähintään 500 luonnossa viihtyvää vastaajaa. Suomesta kyselyyn vastasi nopeassa tahdissa yli 3000 henkilöä. Luontoihmisiä ei ollut vaikea Suomesta löytää.

ISO OSA kyselyyn vastanneista kirjoitti luonnolle myös kirjeen. Niissä keskeisimmät teemat olivat kiitollisuus ja rakkaus luontoa kohtaan ja anteeksipyyttäminen ihmisen pahuudesta luonnon äärellä. Samalla kirjeistä huokuu samanlainen kokemus itseä suuremman edessä olemisesta kuin Jumalan edessä.

”Hei Luonto! Halusin kertoa sinulle, miten tärkeä ja korvaamaton olet. On väärin, kuinka kohtelemme sinua. Kiitos että olet ja pidät meistä huolta ja rakastat meitä, vaikka me emme aina muista osoittaa rakkauttamme sinulle.”

”Kiitos että saan vaeltaa läpi elämän kanssasi. Olet suojani, turvani, inspiraationi, rauhoittajani, kaikkeni. Elän sinusta ja olen pahoillani, että me ihmiset emme aina osaa arvostaa sinua tarpeeksi, yritämme hallita sinua ja tuhoamme sinua.”

”Kiitos, olet kirkkoni, temppelini, uskontoni ja annat minulle sisäisen rauhan.”

LUONTO ARMOLLISELLA tavalla osoittaa myös ihmisen pienuuden. Me ihmiset olemme täällä kuin muurahaiset. Kovasti yritämme touhuta ja rakentaa. Mutta olemme yhtä lailla luonnon armoilla ja parhaimmillaankin aika mitättömiä luonnon suuruuden keskellä. Se on lohdullista. Ei sillä niin väliä, vaikken elämässä mitään saavuttaisi tai saisi aikaiseksi. Kunhan en tuhoa. Enkä ainakaan tätä luontoa. Siinä on kaikki. Luomisessa annettu ihmisen suuri tehtävä on varjella luontoa.

pääkirjoitus

30.8.2023

Kirsi Taskinen

viestintäpäällikkö

Joensuun ev.lut. seurakuntayhtymä

kirsi.taskinen@evl.fi

Mitä mieltä on tekoäly?

Testasin vastikään viime vuoden lopulla julkaistua ChatGPT-tietokoneohjelmaa. ChatGPT on tekoälyyn perustuva ohjelma, joka voi keskustella ihmisten kanssa tekstin avulla. Se ymmärtää kysymyksiä ja antaa vastauksia kuin oikea keskustelukumppani. Sen vastaukset perustuvat suureen määrään tietoa, joka on opetettu sille etukäteen.

TIETOKONEOHJELMAN kanssa keskustellessa huomaa, että koneilta puuttuvat tunteet. Se ei välttämättä ole huono asia. Meillä ihmisillä omat mielipiteemme ja tunteemme vaikeuttavat asettumista toisten ihmisten asemaan ja saattavat jopa estää täysin toisen näkökulman ymmärtämisen. Tekoälylle näkökulman vaihto on luonnollista. Se poimii valtavasta tekstimassasta sekä asioiden hyvät että huonot puolet ja listaa ne kylmän viileästi pötköön meidän tunteellisten ihmisten ihmeteltäväksi.

KYSYIN ChatGPT:ltä, mitä mieltä se on näkökulman vaihdosta. Vastauksena sain esimerkkejä siitä, miksi näkökulman vaihto on hyödyllistä monissa tilanteissa. Näkökulmaa vaihtamalla näemme tilanteen tai ongelman monipuolisemmin ja syvällisemmin, saatamme keksiä uusia ratkaisuja, kehitämme

” Tekoälylle näkökulman vaihto on luonnollista.

omaa empatiakykyämme ja parannamme vuorovaikutusta toisten kanssa. Näkökulmaa vaihtamalla luovuutemme pääsee kukoistamaan ja meidän on helpompi sopeutua muutoksiin.

CHATGPT muistutti vastauksessaan, että ”on kuitenkin tärkeää huomata, että näkökulman vaihtaminen voi olla haastavaa ja vaatia avoimuutta uusille ideoille ja ajatuksille. Se voi myös vaatia aikaa ja pohdintaa. Yleensä on hyödyllistä harkita erilaisia näkökulmia ennen päätöksentekoa tai mielipiteen muodostamista, jotta saat mahdollisimman kattavan käsityksen tilanteesta.”

ONPA erikoista ajatella, että koen olevani näkökulman vaihtamisen hyödyistä täysin samaa mieltä sellaisen ohjelman kanssa, joka ei varsinaisesti ole mitään mieltä mistään.

Lisää tekoälystä sekä Helsingin yliopiston kognitiivisen tiedon dosentti Anna-Mari Wallenbergin ajatuksia ihmisen ja koneen suhteesta lehden keskiaukeamalla.

lukunurkka

150

KERHOT JA RYHMÄT. Joensuun seurakunnissa alkaa tänä syksynä noin 150 ja Kontiolahden seurakunnassa noin 30 säännöllisesti kokoontuvaa kerhoa, ryhmää ja muuta toimintaa, jotka on esitelty tämän Kirkkotien välissä ilmestyvässä syysliitteessä. Näiden lisäksi seurakunnissa on runsaasti koululaisille, nuorille ja nuorille aikuisille suunnattua tekemistä, josta tiedot on kerätty janoa.fi-sivustolle.

LÄHDE: JOENSUUN EV.LUT. SEURAKUNTAYHTYMÄ

mielessä x5

Minna Tolonen hankki viisi lammasta ensimmäisenä koronavuonna. Pian hän halusi kutsua muitakin kävelylle lampaiden kanssa, ja niin syntyivät yhteistyössä seurakuntien ja Piplia-seuran kanssa järjestettävät Agricolan aamupaimennukset.

TEA IKONEN

1 LAMPAAT. Minulla on ollut lampaita Kukkolan tilalla ensimmäisestä koronakeväästä lähtien. Halusin kokeilla, vaikka olenkin ihan kaupunkilainen.

Opiskelen teologiaa, ja Raamatussa on paljon vertauksia lampaista, joten niiden pitäminen kiinnosti siltäkin kannalta. Kukkolassa kävijöille lampaiden tervehtiminen on tärkeää. Nyt kesällä täällä on viisi lammasneitoa ja vuotta myöhemmin tulleet 12 ovat maisemanhoitotöissä Enossa. Saan lampaiden pitämiseen taustatukea, jota ilman tämä ei olisi mahdollista.

2 MIETISKELY. Lampaiden kanssa oli ihana kävellä pitkin Kukkolan tilan puulajipuistoa, ja toisena koronakesänä päätin kutsua muitakin mukaan. Viime keväänä bongasin Piplia-seuran Agricola-kävelyt, joihin kuuluu mietiskelymateriaali. Ajattelin, että myös lampaiden kanssa kävellessä voisi peilata omaa elämäänsä. Olin itsekkin laatinut mietiskelymateriaaleja, joita ajattelin voivani hyödyntää lampaiden kanssa.

3 AAMUPAIMENNUS. Nyt pidän aamupaimennuksia kolmatta kesää, ja Agricola on mukana toistamiseen. Paimennukset alkavat lyhyellä hartaushetkellä Hiljaisuuden huoneessa ja jatkuvat sitten kävellen lampaiden kanssa puulajipuiston läpi kodalle, jossa on nokipannukahvit. Vapaaehtoisella kahvimaksulla voi tukea Afrikan naisten lukutaitokampanjaa Suomen Pipliaseuran kautta. Keräykseen voi lahjoittaa myös Facebookissa.

4 ILO. Aamupaimennuksilla käy kaikenikäistä porukkaa. Alkuperäinen ajatukseni mietiskelystä on tosin ropissut, kun kaikki ovat niin innostuneita lampaista. On kuitenkin hauskaa, että voimme yhteisöllisesti kuljettaa niitä eteenpäin. Eläinten kanssa läsnäolo on sataprosenttista, ja ne tuottavat paljon iloa. Lammasretkien elämyksellisyys on poikanut nuotiokahveille monenlaisia, joskus pitkiäkin keskusteluja.

5 OPPIMINEN. Lampaiden kanssa oppii koko ajan jotain uutta. Tänä kesänä olen opetellut heinän tekoa itse työnnettävällä niittokoneella ja koiran kanssa on opeteltu paimennusta. Yksi opetus on se, että lampaita kannattaa paimentaa mieluummin hyvällä kuin pahalla. Ne tunnistavat oman paimenensa jo hyvinkin kaukaa, niin kuin myös hänen autonsa äänen.

Minnan lampaat tuottavat iloa monelle

MINNA TOLONEN. Kukkolan tilalla järjestetään aamupaimennuksia jo kolmatta kesää. Lampaat ovat opettaneet Minna Toloselle, että niitä kannattaa paimentaa mieluummin hyvällä kuin pahalla.

Tea Ikonen

Joensuun sankarihautausmailla muistettiin 24.8. Ukrainan itsenäisyyspäivää auringonkukkakimpuilla, Ukrainan kansalliskukilla.

Lisää ajankohtaisia uutisia

- > www.joensuunseurakunnat.fi
- > www.kontiolahdenseurakunta.fi
- > www.evl.fi

JOENSUUN SEURAKUNNAT, 24.8.2023

TEA IKONEN

Ystävöitymisen vapaaehtoinen Fanni Kantonen ja mielenterveysomaisten parissa vapaaehtoistyötä tekevä Hannu Levaniemi saavat vapaaehtoistoinnasta iloa ja voimaa.

Mikä olisi sopiva vapaaehtoistehtävä sinulle?

TUU MUKKAAN! Syyskuun messutapahtuma kokoaa yhteen Joensuun alueen vapaaehtoiset, aiheesta kiinnostuneet ja vapaaehtoistointia tarjoavat tahot. Tänä vuonna mukana on seurakuntien lisäksi runsaasti yhdistyksiä.

VAPAAEHTOISTOIMINNAN messuilla voit tutustua seurakuntien vapaaehtoistehtä-

viin, ja lisäksi mukana on noin 40 Joensuun alueella toimivaa yhdistystä. Nyt

toista kertaa järjestettävän tapahtuman taustajoukkoina ovat Joensuun evankelis-luterilainen seurakuntayhtymä ja Pohjois-Karjalan vapaaehtoistoinnin verkosto.

– Rohkaisen myös sellaista, joka ei vielä tiedä haluaako tehdä vapaaehtoistyötä, kurkkaamaan mitä on tarjolla. Messut tarjoavat mahdollisuuden kohdata toisia vapaaehtoisuudesta kiinnostuneita, sano se seurakuntayhtymän vapaaehtoistyön koordinaattori **Leena Mgaya**.

- **Tuu mukkaan!** Vapaaehtoistoinnin messut tiistaina 19.9. klo 16–19 Joensuun seurakuntakeskuksessa (Kirkkokatu 28). Vapaaehtoistehtävien esittelyä, haastatteluita, musiikkia, grillimakkaraa, pullakahvit. Lapsille oma toimintapiste.
- Vapaaehtoistehtäviä myös verkossa: Vapaaehtoistyö.fi ja Lähellä.fi.

Kysy parisuhteesta!
Kirkon perheneuvoja vastaa
Hyvä kysymys -verkkosivustolla.
[www.hyvakysymys.fi/
kysymys-vastaus-palstat/](http://www.hyvakysymys.fi/kysymys-vastaus-palstat/)

SUOMEN EV.LUT. KIRKKO, 15.8.2023

” Jos voi omastaan jakaa jollekin toiselle, se on jo itsessään palkitsevaa.

SOS-LAPSIKYLÄN VAPAAEHTOINEN
RIITTA KOSOLA

YSTÄVÄTOIMINTA on tuonut perspektiiviä siihen, mitkä asiat ovat tärkeitä elämässä, sanoo Joensuun seurakunnan ystävätoiminnassa mukana oleva opiskelija **Fanni Kantonen**.

Kantonen käy pari kertaa kuukaudessa lähes 90-vuotiaan rouvan luona juttuseurana ja ulkoilukaverina.

Ystävätoiminnan vapaaehtoisille on seurakunnissa juuri nyt suuri tarve.

– Lähdin mukaan, koska haluan käyttää omaa aikaani merkityksellisiin asioihin. Kannustan rohkeasti kokeilemaan, Kantonen sanoo.

ELÄKELÄINEN Hannu Levaniemi haluaa vaikuttaa mielenterveysomaisten asemaan FinFami ry:n kautta. Pohjois-Karjalan yhdistyksen puheenjohtajana ja Mielenterveysomaisten keskusliiton hallituksen varapuheenjohtajana toimivan Levaniemen mukaan vapaaehtoiset ovat yhdistysten hallituksille erittäin tärkeitä.

Apuja tarvitaan myös kertaluontoisesti:

– Voit olla esimerkiksi jossain tilaisuudessa kahvinkeittäjänä tai tulla yhdistyksen toimistolle

postittamaan esitteitä.

– On mitä parhainta ennaltaehkäisevää mielenterveystyötä, että panostetaan omaisten asiaan, psykiatrisena sairaanhoitajana pitkän työuran tehnyt Levaniemi toteaa.

NURMESLAINEN erityisopettaja **Riitta Kosola** kävi viime syksynä SOS-Lapsikylän järjestämän valmennuksen tukiperheoimintaan. Nyt hänen kotonaan vierailee kaksi tukiperheessä käyvää lasta kerran kuukaudessa.

– Pieni talo pihapiireineen on mielikuvituksellinen paikka lapsille, Kosola kuvailee.

Lasten kanssa leikitään pihaleikkejä, pelataan lautapelejä, poimitaan mustikoita ja tutkitaan luontoa. Kosolan lapsirakas Albert-koira on usein leikeissä mukana.

– Lasten ilo ja kiitollisuus on kannustavaa ja palkitsevaa. Jos voi omastaan jakaa jollekin toiselle, se on jo itsessään palkitsevaa, Kosola toteaa.

VAPAAEHTOISET ovat iso voimavara myös Kontiolahden seurakunnassa. Toimintaa tarjotaan sen mukaan, mille on kysyntää. Juuri nyt etsitään erityisesti ulkoiluystäviä ja kerhon vetäjiä.

– Ihmisillä on tosi paljon taitoja ja asioita, joita he haluaisivat tehdä, diakonissa **Sanna Mutikainen** iloitsee.

Sanna Mutikainen ja kirkkoherra **Jukka Reinikainen** vastaavat vapaaehtoistyöstä Kontiolahden seurakunnassa. Kiinnostuneet voivat ottaa yhteyttä keneen tahansa seurakunnan työntekijään.

Hanna Pekkanen

Hääyö on jälleen suosittu

JOENSUUN KIRKOSSA järjestetään Hääyö-tapahtuma lauantaina 23.9.2023 kello 16–22. Tunnelmallinen tapahtuma mahdollistaa ainutlaatuisen ja vaivattoman kirkollisen vihkimisen ilta-aikaan ilman suuria kustannuksia. Tilaisuuteen tarvitaan vain vihittävä pari, sormukset, avioliiton esteettömyystodistus ja molempien henkilöllisyystodistukset. Vihkiminen on maksuton.

Hääyö on valtakunnallinen tapahtuma, joka järjestetään Joensuussa nyt kolmatta kertaa. Joensuun, Pielisensuun ja Rantakylän seurakuntien yhdessä järjestämä tapahtuma on saamassa suuren suosion, sillä Kirkkotie-lehden painoon mennessä vapaana oli enää muutama vihkiaika. Vihkiajan voi varata Joensuun seurakuntien verkkosivuilta 4.9.2023 mennessä tai niin kauan kuin aikoja on vapaana. Tapahtumassa pareja vihittään puolen tunnin välein.

Vihittävät parit saavat valita tilaisuuden musiikit viiden kappaleen listasta ilmoittautumisvaiheessa. Vihkivän papin he tapaavat juuri ennen vihkimistä. Tilaisuuteen voi tulla paikalle kaksin, pienellä porukalla tai suurella suvulla.

MYÖS AIEMPINA vuosina pareja on Hääyössä ollut runsaasti. Viimeksi tapahtuma järjestettiin vuonna 2021, ja ilta on jäänyt Joensuun seurakunnan I kappalaiselle **Salla Romolle** hyvin mieleen.

– Ilta täynnä rakkaustarinoita kuvaa tunnelmaa hyvin. Iloitsen siitä, että voimme tarjota ihmisille tämän mahdollisuuden, hän toteaa.

Joensuun seurakunnan kanttori **Elina Vitri-Viitanieniemi** uskoo, että monia pareja kiinnostaa matalan kynnyksen vihkiminen.

– Tunnelmallinen ja mieleenpainuva vihkiminen ei tarvitse monen vuoden suunnittelua, askelmerkkejä tai monikymmenpäistä vieraiden joukkoa – voi myös mennä vaivatta vihille ja saada siten omannäköisen juhlan. Tärkein tapahtuu parin ja Jumalan siunauksen välillä.

Hääyö-tapahtuma Joensuun kirkossa la 23.9. klo 16–22. Ajan voi varata 4.9. mennessä osoitteessa joensuunseurakunnat.fi/ilmoittaudu.

Tea Ikonen

some

Joensuun seurakunnat somessa

- Facebook: @luterilainenkirKKOjoensuussa
- Twitter: @Joensuunevl
- Instagram: @toivontahden
- YouTube: Toivon tähden – Luterilainen kirkko Joensuussa

lyhyesti

Seurakuntien ryhmät ja kerhot alkavat

SYYSKUUSSA käynnistyy jälleen lukuisia seurakuntien järjestämiä ryhmiä ja kerhoja kaikenikäisille. Ryhmiin voi osallistua yli seurakuntarajojen, eikä osallistuakseen tarvitse olla kirkon jäsen. Useimmat ryhmät ovat maksuttomia.

Poimi talteen tämän lehden välissä ilmestyvä syysliite ja valitse oma ryhmäsi kiinnostukseksi mukaan. Tarjolla on paljon erilaisia vaihtoehtoja esimerkiksi lapsiperheille, aikuisille ja ikäihmisille. Ryh-

mien teemoja ovat muun muassa musiikki, keskustelu, yhteinen tekeminen, kädentaidot, sateenkaaritoiminta, jumppa ja jooga.

Lasten ja nuorten ryhmistä löytyy kattavasti lisätietoa verkkosivulta www.janoa.fi.

Liitteen loppuun on kerätty Joensuun seurakuntien ja Kontiolahden seurakunnan diakoniatyöntekijöiden yhteystiedot sekä seurakuntatoimistojen palvelut.

Kesän tiekirkot kiinnostivat

TIEKIRKOT tarjosivat kesällä mahdollisuuden rauhallisen tauon pitämiseen kauniista arkkitehtuurista ja pyhästä tilasta nauttien. Joensuun ev.lut. seurakuntien kirkoista virallisia tiekirkkoja ovat Joensuun kirkko ja Utran kirkko, joissa paikalla oli kesän ajan opas kertomassa kirkkojen kiinnostavia tarinoita. Kontiolahden seurakunnassa tiekirkkona toimi

jälleen koronakesien tauon jälkeen Kontiolahden kirkko.

Joensuun kirkossa vieraili kesäkuun alusta elokuun loppuun noin 3300 henkilöä ja Utran kirkossa juhannuksesta heinäkuun loppuun noin 600 henkilöä. Kontiolahden kirkkoon tutustui kesällä viiden viikon aikana noin 260 henkilöä.

Kirkon viesti rasismikeskusteluun

SUOMEN evankelis-luterilaisen kirkon edustajat muistuttavat, että hyvän yhteiskunnan tai yhteisön rakentaminen vaatii toistensa kunnioitusta, rakentavaa vuoropuhelua ja yhdessä elämisen taitoa.

Ajankohtainen valtioneuvoston Yhdenvertainen Suomi -hanke on pyytänyt myös evankelis-luterilaisen kirkon edustajien lausuntoja.

– Demokraattinen yhteiskunta edellyttää jokaisen ihmisen luovuttamattoman ihmisarvon ja siitä nousevien ihmisoikeuksien toteutumista. Demokraattisen yhteiskunnan ihanteisiin on pyrittävä aktiivisesti. Jokaisen demokraattisessa yhteiskunnassa vaikuttavan yhteisön on tarkasteltava myös omaa toimintaansa ihmisarvon luovuttamattomuuden ja ihmis-

oikeuksien näkökulmasta, toteaa lausunnossaan arkkipiispa **Tapio Luoma**.

Kirkkohallituksen Diakonia ja yhteiskunta -yksikön johtaja **Kalle Kuusimäen** mukaan rasismista tulee käydä julkista keskustelua, ja sille tulee asettaa rajat. Erityisen tärkeää on varmistaa, että lapset ja nuoret saavat kasvaa mahdollisimman syrjimättömässä Suomessa.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko valmistelee parhaillaan toiminnallista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa, joka tuottaa työkaluja syrjinnän tunnistamiseksi ja analysoimiseksi sekä syrjinnän vastaiseen työhön paitsi kirkossa myös muualla yhteiskunnassa. Lähde: evl.fi

Rantakylän kirkko on Tanja Miettisen lapsuuden kotikirkko, johon liittyy lämpimiä muistoja. Nyt Miettinen on Rantakylässä aktiivinen kirkossa-kävijä, joka osallistuu myös seurakunnan tapahtumien toteuttamiseen. Sunnuntai kirkolla -tapahtumissa on hänen mielestään parasta se, että siellä tapaa ihmisiä, ja heihin on helpompi tutustua.

Rantakylän seurakunnassa ei pokkuroida

40-VUOTIAS. Rantakylän seurakunta täyttää tänä vuonna 40 vuotta. Nuorekas seurakunta panostaa ihmisten kohtaamiseen ja yhteisöllisyyteen. Yksi esimerkki siitä ovat Sunnuntai kirkolla -tapahtumat.

SUNNUNTAI KIRKOLLA on messun ympärille rakentava yhteisöllinen tapahtuma, jossa kaikenikäiset seurakuntalaiset voivat viettää aikaa yhdessä mukavan tekemisen ja syömisen merkeissä. Konsepti on lainattu Haagan seurakunnasta, jossa ensimmäisiä tilaisuuksia suunniteltiin jo syksyllä 2017.

- Sunnuntai kirkolla -konsepti tuntui istuvan hyvin myös Rantakylän seurakunnan henkeen ja päätimme kokeilla, miten se toimisi täällä, toteaa kirkkoherra **Ari Autio**.

Rantakylän seurakunnassa Sunnuntai kirkolla -päiviä on järjestetty keväästä 2022 lähtien. Aution mukaan ne ovat vetäneet kirkolle kaikenlaisia ihmisiä, ja palaute tapahtumasta on ollut positiivista.

PARASTA tapahtumassa on se, että tapaa ihmisiä. Tykkään siitä fiiliksestä, joka täällä on, toteaa **Tanja Miettinen**, joka on ollut mukana Sunnuntai kirkolla -päivissä alusta asti.

Miettinen osallistuu tilaisuuksien toteuttamiseen muun muassa laulamalla ja lukemalla raamatuntekstejä messussa. Lisäksi hän on ollut mukana tilaisuuksien suunnittelupalaverissa.

- Koen, että saan tästä enemmän irti, kun pääsen itse vaikuttamaan. Pakko se ei kuitenkaan ole. Sunnuntai kirkolla -päivään voi myös tulla olemaan, Miettinen sanoo.

Jos tilaisuuksia pitäisi kuvata yhdellä sanalla, se olisi Miettisen mukaan yhteisöllisyys.

IHMISTEN KOHTAAMINEN ilman erityistä pokkurointia. Tähän Rantakylän seurakunnassa halutaan Ari Aution mukaan erityisesti panostaa. Rantakylän seurakuntaa on myös kutsuttu laulavaksi seurakunnaksi.

- Merkittävin vahvuutemme on taitava ja osaava henkilöstö. Koska me kaikki työskentelemme saman katon alla, on kommunikaatio nopeaa ja helppoa. Työntekijämme ovat moniosaajia, joilla on taito tehdä asioita yhdessä, Autio kiittelee.

Seurakunnan toiminta on keskittynyt Rantakylän kirkolle, mitä Autio pitää hyvänä asiana. Utran kirkossa on toimintaa vain kesäisin sekä joulun ja pääsiäisen aikaan.

- Rantakylän seurakunta on hyvällä paikalla "keskellä kylää".

RANTAKYLÄN SEURAKUNTA perustettiin 1.1.1983. Taustalla oli Rantakylän kaupunginosan voimakas kasvu ja kehittyminen 1960-1970-luvuilla. Alue kuului Joensuun seurakunnalle, joka alkoi kasvaa liian suureksi selvitäkseen tehtävistään.

Ensimmäisen kerran tunnusteluja Joensuun seurakunnan jakamisesta käytiin 1960-luvun puolivälissä, mutta tuolloin katsottiin, ettei uudelle seurakunnalle olisi vielä tarpeeksi väestöpohjaa eikä selkeitä toimintaedellytyksiä. Asiaan kuitenkin palattiin aika ajoin 1960- ja 1970-luvuilla.

Mutala-Rantakylä-Utra-Siihtala-alueella aloitti kirkkopiiri vuonna 1973, ja kun Rantakylään valmistui monitoimikirkko vuonna 1981, koettiin, että puitteet uuden seurakunnan perustamiseksi olivat olemassa. Joensuun seurakuntayhtymän yhteinen kirkkovaltuusto teki päätöksen Rantakylän seurakunnan perustamisesta 24.9.1981.

40-VUOTISJUHLAVUOTTAAN viettävän seurakunnan merkittävimpiä tapahtumia ovat olleet Ari Aution mukaan täyskämpisynttärät, piispantarkastukset sekä Mutalan kirkosta luopuminen joitakin vuosia sitten.

- Toisaalta voisi ajatella, että jokainen jumalanpalvelus ja kaikki seurakunnan järjestämä toiminta on aina merkittävä tapahtuma, kirkkoherra muistuttaa.

Tulevaisuuden osalta hän pohtii, että euro voi konsultoida muuttamaan Joensuun seurakuntayhtymän seurakunnat yhdeksi seurakunnaksi.

- Kirkosta eroaa yllättävän paljon kolmikymppisiä, mikä väistämättä vaikuttaa kirkollisverokertymään, mutta myös kodeissa tapahtuvaan kristilliseen kasvatukseen ja kirkon asemaan yhteiskunnassa.

Haasteista huolimatta Autio katsoo tulevaisuuteen luottavasti.

- Tämä on hyvin subjektiivista, mutta tulkoon nyt sanotuksi, että Rantakylän seurakunta on paras niistä kuudesta seurakunnasta, joissa olen ollut töissä.

Jutun lähteenä on käytetty myös Erkki Kinnusen kirjaa Joensuun uskonnollinen elämä 1954-1999 sekä Rantakylän seurakunnan ensimmäisen kirkkoherran Pertti Kettusen kommentteja.

Tea Ikonen

Rantakylän seurakunta

- Perustettu 1.1.1983
- Jäsenmäärä: 9 482 (21.8.2023)
- Käsittää Rantakylän, Utran, Mutalan ja Siihtalan kaupunginosat
- Kirkkoherra: Ari Autio

Sinä olit, olet ja tulet aina olemaan

JOH. 11:21-45

”JOS OLISIT OLLUT täällä, veljemme ei olisi kuollut”, sanovat Marita ja Maria Jeesuselle Lasaruksen haudalla. Sekä Martalla että Marialla on vahva luottamus Jeesukseen parantajana. Jos hän vain olisi tullut ajoissa auttamaan, kaikki olisi toisin. Äänessä on surua, petty-mystäkin. Vastahan kaikki oli hyvin, olit luonamme, vietimme aikaa yhdessä, Marita palveli vieraita ja Maria keskittyi kuuntelemaan sinua. Lupasit, ettei hyvää osaa, joka Marialla on, oteta koskaan pois. Hyvä osa, sinun huolenpitosi, läsnäolosi, eikö sen pitänyt ulottua jokaiseen päivään?

MIKSI ET OLLUT täällä, Jeesus? Miksi jätit meidät hädän hetkellä? Olisitpa ollut paikalla, estänyt tapahtuneen. Olisit pystynyt siihen. Mutta viivyit. Miksi, voi miksi? Miksi sallit kärsimystä ja pahaa maailmassasi tänäänkin? Raskaat ajatukset kiertävät mielessä antamatta rauhaa.

NÄHDESSÄÄN sisarusten ja muiden paikalla olevien surun Jeesuskin itkee. Hän jakaa surun ja menetyksen kivun heidän kanssaan. Viipyen vierellä. Häneenkin sattuu.

JEESUS. OLETHAN tänäänkin siellä, missä surraan ja kaivataan, kipuillaan vailla sanoja ja ihmetellään elämän ar-

vaamattomuutta? Olethan siellä, missä usko huomiseen on koetuksella, missä tie eteen päin näyttää olevan usvan peitossa? Olethan siellä, missä kysellään elämän tarkoituksen perään? Olethan sielläkin, missä kaikki tuntuu olevan umpikujassa? Se hyvä osa, josta sanoit Marialle näin ”sitä ei oteta häneltä pois” - annathan meillekin sen?

JEESUS, SINÄ kutsuit Lasaruksen ylös haudastaan. Sanot tänäänkin: ”Minä olen ylösousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin, eikä yksikään, joka elää, ja uskoo minuun, ikinä kuole.” (Joh. 11: 25-26).

KIITOS SIITÄ, että sinä annat meille elämän. Anna tarkoitus jokaiseen päivään. Sytytä Hengelläsi luottamus siihen, mitä emme näe. Siihen, että olet kanssamme ja että sinun tunteisesi antaa sydämeemme ilon, jota kukaan tai mikään ei voi meiltä riistää. Anna usko siihen, että rakastat ikuisella rakkautella, kaiken anteeksiantavalla, sirpaleistakin uutta kokoavalla, taivaan kotiin kantavalla. Anna meille se armo, että saamme elämässä ja kuolemassa olla sinun omiasi. Amen.

Kati Nissi
kirkkoherra
Enon seurakunta

kirkkovuosi

14. sunnuntai helluntaista,
3.9.2023

Lähimmäinen

Kristukselta saamme myös voiman hyviin tekoihin lähimmäistemme hyväksi. Ihminen itse ei ole aina tietoinen siitä, että hän hyvää tehdessään toimii Jumalan rakkauden välikappaleena.

Liturginen väri: vihreä
Päivän tekstit: Ps. 112:5-9,
1. Sam. 24:9-12, 17-21,
1. Joh. 3:11-18, Matt. 5:43-48

15. sunnuntai helluntaista,
10.9.2023

Kiitollisuus

Tämä pyhä puhuu kiitollisuudesta ja kiittämättömyydestä. Jeesus teki hyvää erityisesti muiden hylkäämille ihmisille. Niistä ihmisistä, joita hän auttoi, vain harvat palasivat kiittämään häntä ja tunnustamaan uskonsa häneen.

Liturginen väri: vihreä
Päivän tekstit: Ps. 65:2-6, 9 tai
Ps. 136:1-9, 25-26, Jes. 24:14-16,
2. Kor. 9:6-15, Joh. 5:1-15

16. sunnuntai helluntaista,
17.9.2023

Jumalan huolenpito

Jeesus opettaa, että Jumalaan uskovan ihmisen ei tarvitse kantaa murhetta kaikesta mahdollisesta. Näin Jumala vapauttaa hänet tekemään hyvää lähimmäisilleen. Kristitty muistaa Jeesusuksen sanat ”Autuaampi on antaa kuin ottaa”. Liturginen väri: vihreä
Päivän tekstit: Ps. 86:1, 3-7,
1. Kun. 17:1, 8-16, Fil. 4:10-14,
Luuk. 10:38-42

17. sunnuntai helluntaista,
24.9.2023

Jeesus antaa elämän

Jeesus on voittanut ihmistä ja koko luomakuntaa uhkaavan kuoleman vallan. Siksi häneen uskovilla on toivo, joka kantaa yli kuoleman rajan. Kerran luomakuntakin vapautetaan katoavaisuuden orjuudesta. Liturginen väri: vihreä
Päivän tekstit: Ps. 86:10-13,
Job 19:25-27, 2. Kor. 4:7-14,
Joh. 11:21-29 (30-31) 32-45

kastetut

Joensuu

Linnea Hertta Maria Alvila
Maisa Sofia Hokkanen
Venla Juulia Huotari
Eetu Eljas Kekäläinen
Urho Ilmari Kuninkaanniemi
Hilla Valma Amalia Lallukka
Martti Eero Severi Laukkanen
Alpi Ossian Muhonen
Joel Elias Naumanen
Verne Olavi Pitkänen
Peetu Matti Antero Pyykönen
Helmi Eeva Inkeri Rautiainen
Axel Matias Timonen

Pielisensuu

Hugo Alekski Anttonen
Alpo Heiskanen
Hertta Maija Heiskanen
Onni Aarni Sebastian Härkönen
Ellen Olivia Edith Ikonen
Siiri Sofia Järstä
Eemil Esko Antero Kettunen
Seela Alva Olivia Kortelainen
Uno Kipinä Koukkunen
Veikko Ville Kaarlo Kämäräinen
Mineva Aleksandra Kärkkäinen
Elsi Olivia Könönen
Emilia Merkel
Alex Viljo Einar Mettälä
Onni Pekka Mutanen
Elsi Aurora Mönkkönen
Bea Sofie Nilmanen
Luca Lionel Nousiainen
Ella Olivia Pesonen
Hilla Lidia Raitakivi
Väinö Leo Kristian Riekkinen
Leevi Eemeli Saari
Ellen Adele Seija Varis

Rantakylä

Aila Anna Emilia Kinnunen

Aurora Irina Helena Liimatta
Alma Iida Emilia Räsänen
Leo Elmeri Kristian Räsänen
William Jukka Olavi Toivanen
Vivia Eliisa Sylvia Turunen
Oskari Matias Väisänen

Pyhäselkä

Vilho Alvar Hirvonen
Evelina Ida Maria Hovi
Atte Vilho Tapani Kinnunen
Mira Anna Onerva Kolehmainen
Reino Manu Vernerinen Mustonen
Topi Viljami Turunen

Eno

lipo Väinö Juhani Moilanen
Eedit Anna Olivia Väänänen

Vaara-Karjala

Daniel Niki Alvar Kurki
Perttu Aarni Oskari Lavikainen
Karita Linnea Pesonen
Inari Olga Mariia Pönkkä

Kontiolahti

Hilda Aino Sylvia Delicata
Roni Risto Antero Hiltunen
Iivo Elias Juhani Kainulainen
Eppu Iiro Mikael Karhapää
Jenna Aada Olivia Karttunen
Sofia Ella Irmeli Koffert
Arttu Johannes Kotkajuuri
Lemmi Daniel Kuosmanen
Iivo Mikael Lehtikainen
Nette Ellen Nevalainen
Helmi Aino Irene Noponen
Tilda Mirjam Partanen
Ohto Unto Eemeli Rissanen
Uula Aarne Asseri Rissanen
Eemil Johannes Mikael Tikkanen
Mette Saaga Aurora Tirronen

kuulutetut

Joensuu

Pertti Kalevi Karppinen ja
Ritva Johanna Miinalainen
Teemu Malinen ja Minna Puustinen
Kari Tapio Sormunen ja
Tarja Hannele Westerman

Pielisensuu

Pasi Eino Vihtori Laine ja
Susanna Annika Peisa
Samppa Eemeli Mikkonen ja
Diana Maria Rosanna Hämäläinen
Jaakko Kalevi Mervola ja
Sirpa Anu Kristiina Aaltola
Simo Antti Mikael Pölönen ja
Sofi Charlotta Isakoff

Rantakylä

Timo Arvi Oskari Hartikainen ja
Anna Elina Naumanen
Jirka Juhani Maaranen ja
Hanna Alisa Tyyskä
Henri Ensio Ratilainen ja
Anne Kristiina Karppinen
Joonas Petro Eemeli Ryhänen ja
Pauliina Emilia Leinonen

Pyhäselkä

Jukka Tapani Nykänen ja
Marjo Carita Kempas

Jouppi

Jouni Petteri Tikka ja
Raakel Miriam Hirvonen
Ville Antero Vaskonen ja
Grâce Elvérance Bongba-Deloumeaux

Eno

Mikko Juho Petteri Moilanen ja
Iira Maria Putro

Vaara-Karjala

Jouni Jouko Juhani Kuivalainen ja
Mervi Anneli Ryyänen

Kontiolahti

Jyri Tuukka Tapani Häyrinen ja
Milana Emilia Räsänen
Janne Matti Meriläinen ja
Hanne Kristiina Räsänen
Marcus Heikki Christian Nylander ja
Minttu-Maaria Päivinen
Eetu Oskari Pääskylvuori ja
Tajja Maria Miinin
Atte Aatu Olavi Rytönen ja
Miia Marika Lintunen
Iiro Henrik Sahlman ja
Riina Eveliina Sorjonen

jatkuu sivulla 10

Tekoäly tulee vastaan jatkuvasti jokapäiväisessä elämässä. Jos sitä käytetään terveeltä arvopohjalta, voidaan haasteita, kuten eriarvoisuutta, vähentää. Kognitiotieteen dosentti toivoo puhetta siitä, miten teknologiaa voidaan käyttää tuottamaan hyvinvointia kaikille ihmisille.

IHMINEN JA KONE

– tekoäly haastaa
arvopuheeseen

TEKOÄLY. Lehdissä ja netissä on törmännyt tekoälyn tekemiin teksteihin ja kuviin. Suomalaiskaupungeissakin robotit kuljettavat ostoksia ja voi hypätä jopa robottibussin kyytiin. Internetiä on kodeissa jääkaappia myöten. Mihin ihmistä kohta tarvitaankaan?

Oihmisuus korostuu edelleen kaikessa vuorovaikutuksessa. On hämmentävää, että tekoäly pakottaa arvioimaan ihmisyyttä uudelleen, rauhoittelee yliopistonlehtori, kognitiotieteen dosentti **Anna-Mari Wallenberg** Helsingin yliopistosta.

– En usko, että teknologiat vyöryvät orjuuttamaan meidät ja hylättäisiin inhimillinen kanssakäyminen. Teknologia ei uhkaa ihmisyyttä, vaikka omat riskinsä onkin teknologian ylikuluttamisessa ja siihen koukuttamisessa.

Wallenbergin mukaan tekoälyteknologiat ovat loistavia tukemaan muun muassa oppimisvaikeuksissa tai mahanmuuttajien koulutuksessa.

– Ehkä meidän pitää vaalia kulttuurissa säilyvää fyysistä vuorovaikutusta perusasetelmana. Käytetäänkö teknologiaa oikeasti elämän parantamiseen?

Uhkien pelkäämisen sijaan Wallenberg kannustaa ter-

veeseen uteliaisuuteen.

– Hanki tietoa avoimin mielin. Ei tarvitse olla teknologiafriikki tai innoissaan tietokoneista tutustuakseen arjen tekoälyyn.

TEKOÄLY EI OLE vain tuolla jossain vaan kotona, töissä, koulussa, vapaa-ajalla. Me jokainen käytämme jatkuvasti tekoälyalgoritmeja.

– Algoritmeja on kännykkäkamerassa, ja videopuheluissa niillä parannetaan ääntä ja kuvaa. Algoritmeilla lasketaan hintoja kaupoissa, ohjataan liikennevaloja ja sähköverkkoja ja tehdään säätiedotuksia. Tekoälyä on autonavigaattorissa, jääkaapeissa, pesukoneissa, robottimureissa, Wallenberg luettelee.

Tällaista koneoppimista käytetään joka saralla. Monimutkaisempaa tekoälyä taas ei vielä ole olemassa, mutta Wallenbergin mukaan lähimpänä on ChatGPT:n tapaiset kielimallit, jotka pystyvät tuottamaan älykkään oloista

tekstiä.

– Vaikka kone olisi ihmismäinen, se on vain teknologia. Esimerkiksi ChatGPT:n kanssa keskustellessa en juttele ihmisen kanssa.

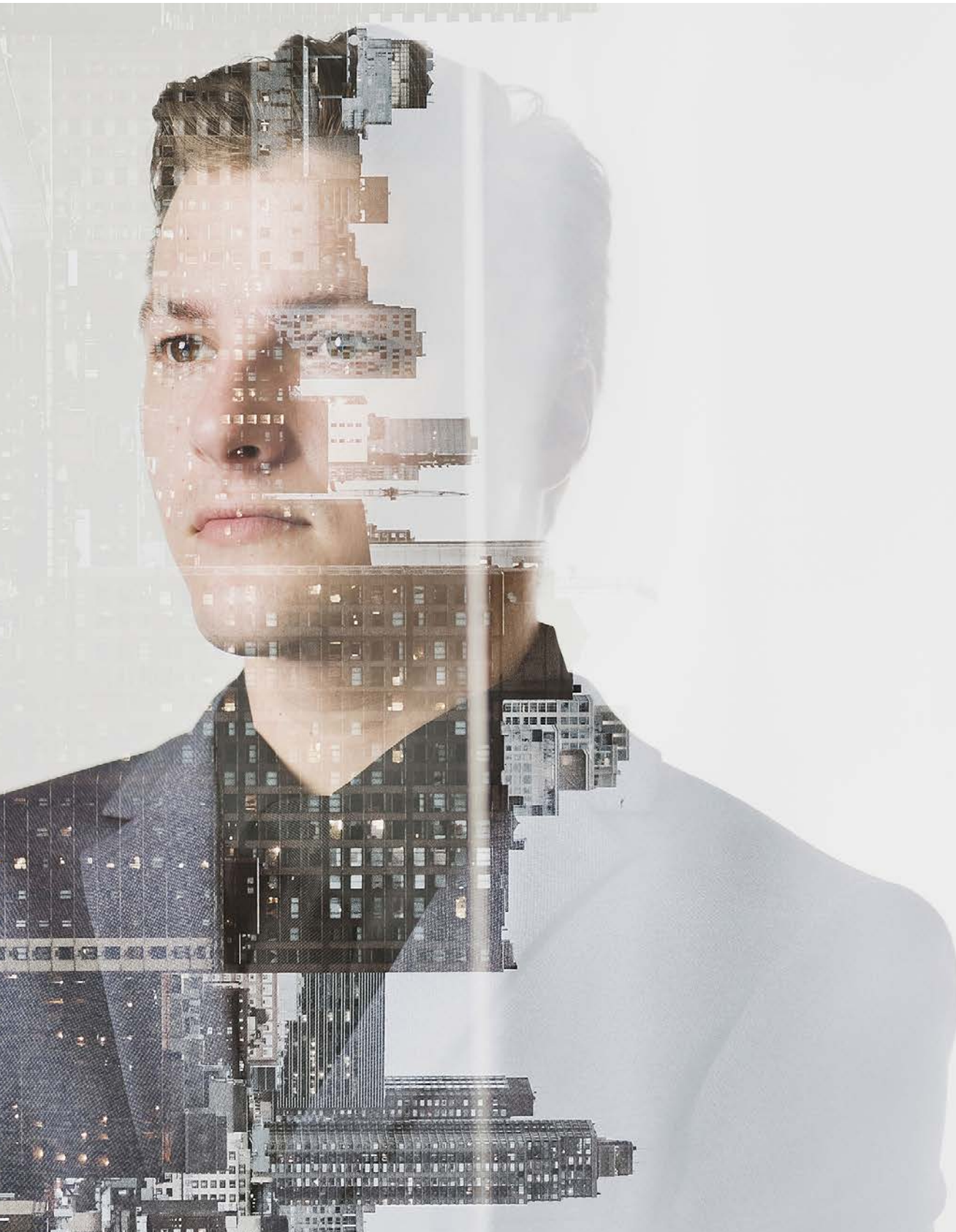
– Tekoäly on matematiikkaa. Kun matemaattisista malleista rakennetaan teknologia, sitä treenataan esimerkiksi massiivisella kieliaineistolla. Käyttöliittymään taas lisätään ihmismäisiä piirteitä, koska on helpompi käyttää teknologiaa, joka tuntuu tutulta.

ChatGPT:n ihmisiipiteet on rakennettu sekä ohjelmalla että opettamalla sopivaa kielenkäyttöä. Hoiva- tai vastaanottorobotti taas tehdään sympaattisen näköiseksi, jotta käyttökokemus olisi miellyttävä.

Entä jos raja ihmisen ja teknologian välillä hämärtyy?

– Puheen tai kasvojen tunnistuksessa tekoälystä voi

” Tekoäly ei ole vain tuolla jossain, vaan kotona, töissä, koulussa, vapaa-ajalla. Me jokainen käytämme jatkuvasti tekoälyalgoritmeja.

Tekoäly pähkinänkuoressa

- Tekoäly viittaa tietokonejärjestelmiin tai ohjelmiin, jotka on suunniteltu suorittamaan tehtäviä, jotka vaativat inhimillistä älykkyyttä. Tehtävät voivat sisältää esimerkiksi oppimista, päättelyä, ongelmanratkaisua ja kielen-tunnistusta.
- Tekoälyjärjestelmiä voidaan soveltaa esimerkiksi terveydenhuollossa, kuljetuksessa, taloudessa, vihteessä ja tieteellisessä tutkimuksessa.
- Esimerkkejä tekoälyn sovelluksista ovat puheentunnistus (esimerkiksi virtuaaliavustajat), kuvantunnistus (kuten autonomiset autot), suositusjärjestelmät (Netflixin kaltaiset palvelut) ja lääketieteellinen diagnostiikka.
- Tekoäly on edistynyt huomattavasti, mutta se on edelleen monimutkainen alue, joka vaatii jatkuvaa tutkimusta ja kehitystä.
- Eettiset ja yhteiskunnalliset kysymykset, kuten tekoälyn vaikutus työpaikkoihin, tietosuoja ja päätöksenteon läpinäkyvyys, ovat myös tärkeitä pohdittavia asioita tekoälyn kehityksen yhteydessä.

Lähde: ChatGTP

tulla outousefektejä ja ristiriitaisia kokemuksia. Pahimmillaan ei pystytä erottamaan, mikä on aitoa ja mikä keinokeinoista sisältöä. Nyt puhutaan siitä, mitä seuraa, kun algoritmi kykenee luomaan aidon oloisia kuvia.

TEKOÄLY EI ITSE tee mitään, vaan muutos lähtee hallitusohjelmista, eduskunnasta ja päättäjistä. Nykyisessä hallitusohjelmassa otetaan selkeä kanta, että digitaalisuudesta tulee ensisijainen tapa toteuttaa julkista hallintoa, Wallenberg sanoo.

Esimerkiksi verottaja hoitaa koneohjatusti jo mekaanisia laskentatehtäviä, kuten verokortin uusimisen.

– Jos algoritmeja hyödynnetään fiksusti, luukulta luukulle -hyppäminen vähenee. Asiointiin voidaan soveltaa tukiteknologioita, kuten kielenkääntäjiä tai puheavustajia. Muutos ei välttämättä ole kansalaisille suuri. Enemmänkin on kyse työtavoista ja rakenteista.

Valtionvarainministeriössä erityisavustajana työskentelevän Anna-Mari Wallenbergin mukaan päättäjien työtä on kirjoittaa eettinen perusajattelu sääntelyksi. EU:ssa on todettu, että pehmeät ohjauskeinot eivät riitä, vaan nyt valmistellaan tekoälysäätöjä. Se nojaa eurooppalaisiin arvoihin.

– Näin pyritään säätämään järjestelmien ihmisoikeusriskejä. Tarvitaan samanlaista ohjausta kuin lääkinnällisillä laitteilla tai ajoneuvoilla.

Wallenberg osallistui Suomen delegaatiossa YK:n kasvat-, tiede- ja kulttuurijärjestö Unescon eettisten

” Jos algoritmeja hyödynnetään fiksusti, luukulta luukulle -hyppäminen vähenee. Asiointiin voidaan soveltaa tukiteknologioita, kuten kielenkääntäjiä tai puheavustajia.

ohjeiden valmisteluun.

– Muutama vuosi sitten eettisiä ohjeita tehtiin aina katolisesta kirkosta Microsoftiin ja Euroopan unionista valtioihin. Unescon ohjeissa kuvataan tekoälyn hyötyjä ja haittoja vaikkapa koulutuksessa ja politiikassa. Suomessa tehdään suunnitelmaa näiden ohjeiden soveltamisesta.

VIISI VUOTTA SITTEEN moni oli kiinnostunut siitä, syrjiikö tekoäly ja kuinka tekoäly tukee ihmisoikeuksien toteutumisesta. Viime vuosina ovat nousseet kysymyk-

set tekoälyn ilmastovaikutuksista, Wallenberg kertoo ja muistuttaa, ettei teknologioiden kehitys mineraalien louhintoineen ole kovin vihreää.

– Viime vuoden ChatGPT:n esiinmarssi muutti etiikka-keskustelun koskemaan kieli- ja kuvamalleja: Mitä tekoäly tarkoittaa arkipäiväistyessään? Entä mikä vastuu tekijöillä on siitä, millaista teknologiaa he rakentavat?

Digitalisuuden lisääntyminen aiheuttaa myös polariisaatiota.

– Keskittyvätkö teknologioiden hyödyt pohjoiselle pallonpuoliskolle? Tekoälyn kehittämisessä käytetään paljon ihmisten käsittelemää dataa. Tämä työ tehdään halpatyövoimamaissa. Tuotantoketjuihinkin liittyy epätasa-arvoisuutta.

Wallenbergin mukaan ensin etiikkapuheessa korostuvat uhkat, haitat ja riskit, ja tekoälyn arviointi keskittyy niiden ennaltaehkäisemiseen. Syrjiikö tekoäly? Miten yksityisyydensuojan käy?

Riskit täytyy ottaa huomioon, mutta se ei yksin riitä.

– Jos tekoälyä käytetään terveeltä arvopohjalta, voidaan haasteita, kuten eriarvoisuutta, vähentää. Millaista maailmaa silloin rakennamme? Toivon puhetta siitä, miten teknologiaa voidaan käyttää tuottamaan hyvinvointia lapsille, vanhuksille, ylipäänsä ihmisille ympärillämme. Kypsää keskustelua vaikutuksista käydään vasta vähän.

Sini-Marja Kuusipalo

Joensuu

Marja Jäntti 99 v
Siiri Annikki Riissanen 97 v
Iida Inkeri Ikonen 95 v
Olavi Koponen 91 v
Eeva Esteri Korhonen 91 v
Liisi Linnea Korhonen 91 v
Lempi Tuulikki Ryyänen 91 v
Lasse Ensio Särkkä 90 v
Leena-Maija Johanna Henttinen 89 v
Jorma Artturi Toivonen 89 v
Eeva Helena Valliander 88 v
Salme Onerva Ahokas 87 v
Eeva Hillevi Kurki 87 v
Irja Kaarina Kankaanpää 86 v
Helvi Kyllikki Kekkonen 86 v
Seppo Vilho Juhani Lappalainen 86 v
Mauno Gabriel Väisänen 86 v
Marja-Leena Tuulikki Hirvonen 84 v
Alpo Juhani Karhapää 84 v
Jorma Ilmari Karhunen 83 v
Eero Kervinen 83 v
Meeri Inkeri Korhonen 83 v
Katriina Maria Elisabet Gröhn 81 v
Reino Augusti Martikainen 77 v
Pertti Kalervo Toropainen 69 v
Kari Eino Olavi Koistinen 65 v
Tuomo Antero Konttinen 63 v
(Tohmajärven srk)
Raija Anitta Piironen 61 v
Kaisa Meeri Anita Räsänen 61 v
Hannu Tapio Tanskanen 58 v
Mikko-Ville Vartiainen 47 v

Pielisensuu

Kaija Kyllikki Laurikainen 95 v
Pertti Kalevi Piitulainen 88 v
Pirkko Esteri Kähkönen 85 v
Aini Inkeri Pikkarainen 84 v
Helka Aliina Turunen 84 v
Eila Annikki Palo 83 v
Terttu Kyllikki Kohonen 81 v
Anja Helena Saukkonen 81 v
Riitta Pirjo Kyllikki Juvonen 80 v
Marja Leena Kaarina Leppänen 79 v
Matti Juho Tuononen 75 v
Tapio Kullervo Nevalainen 73 v
Yrjö Hannu Laukkanen 71 v
Timo Kalevi Piironen 67 v
Leena-Maija Oksman 66 v
Kari Juhani Pitkänen 65 v
Arja Seija Maritta Kinnunen 64 v
Jukka Tapani Luukkainen 43 v
Anna Maaria Ilona Miettinen 35 v
Ricu Seppo August Lasanen 23 v

Rantakylä

Elsa Annikki Pitkänen 95 v
Kyösti Veli Anton Romppanen 92 v
Mirja Annikki Salmi 92 v
Lidia Mokeeva 87 v
Eila Annikki Niemeläinen 86 v
Elma Annikki Hämäläinen 84 v
Meeri Inkeri Korhonen 83 v
Iida Mirjami Tuononen 83 v
Ritva Anneli Nuutinen 80 v

Matti Aulis Juhani Väkevää 78 v
Heikki Louhelainen 76 v
Esko Juhani Käyhkö 75 v
Pertti Juhani Piipponen 75 v
Eila Hellä Annikki Halonen 74 v
Ahti Aulis Koponen 72 v
Kari Juhani Airaksinen 68 v

Pyhäselkä

Vieno Kaarina Muhonen 86 v
Maija Eliisa Venäläinen 83 v
Heikki Juhani Kärnä 73 v
Eila Könönen 69 v
Seppo Kalervo Voutilainen 67 v
Eija Irene Karhu-Mielonen 58 v
Jukka-Pekka Ensio Roivas 50 v
Jonna Eliisa Kalavainen 36 v
Kristian Kalevi Päiviö Auvinen 28 v
(Kuopio)

Eno

Onni Juhani Sorjonen 94 v
Arvo Aulis Pirinen 93 v
Anja Inkeri Marjatta Hassinen 89 v
Kauko Antti Kalevi Liimatta 88 v
Eila Puhakka 88 v
Hilkka Aliina Ryhänen 88 v
Maila Tyyne Orvokki Ikonen 86 v
Kerttu Annikki Tietäväinen 86 v
Irma Maria Karhu 84 v
Rauha Annikki Heiskanen 83 v
Pertti Vihtori Hiltunen 77 v
Jaakko Juhani Lintunen 76 v
Toivo Kullervo Puhakka 76 v
Irma Kirsti Kaarina Kinnunen 75 v
Pertti Ilmari Vahersalmi 68 v
Erkki Ilmari Vinni 67 v
Sari Sinikka Nuutinen 55 v
(Ilomantsin srk)

Vaara-Karjala

Elsa Inkeri Vatanen 94 v
Hilkka Annikki Niittymäki 93 v
Elma Ester Piitulainen 92 v
Taimi Maire Katriina
Kuosmanen-Majuri 90 v
Sirkka Sinikka Örn 86 v
Olavi Piipponen 80 v
Kati Maria Majoinen 39 v

Kontiolahti

Anja Elisabet Kettunen 94 v
Taina Miettinen 94 v
Salli Liisa Koski 92 v
Pirkko Hellevi Pehkonen 91 v
Anja Orvokki Tiihonen 91 v
Helvi Rauha Vatanen 85 v
Pauli Johannes Karvonen 81 v
Seppo Juhani Kauppinen 76 v
Keijo Matti Rauhala 76 v
Heikki Sakari Kontturi 75 v
Keijo Matti Juhani Hiltunen 72 v
Pertti Arne Juhani Kuokkanen 72 v
Paavo Antero Haukka 69 v
Marja-Liisa Aulikki Maaranen 67 v
Eeva Kristiina Kuusela 65 v

Kaipaam mummolaan ja kauniiseen kesäpäivään

KAIPAAN loppumattoman tuntuisiin kesäpäiviin ja heinäpellon tuoksuun, päivänkakkaramereen ja raukeisiin iltapäiviin. Mutta tiedätkö oikeasti, mitä elämä maaseudulla tänään on?

MINUNKIN sukupolvellani, 1960-luvulla syntyneellä, on muistikuvia heinäseipäistä ja kahvihetkistä heinänteon välissä. Minulla on muistikuvia mummolan neljästä lehmästä, jolla yhdellä oli jännä nimi: Putnikki. Se nimittäin sattui syntymään yönä, jolloin Sputnik lensi taivaalla. Putnikki oli suomenkarjan sitkeä edustaja, vähän vikuri luonteeltaan.

LAPSUUDEN mielikuvat kantavat yllättävän pitkälle. Itsekin muutin maaseudulle kantaen mielikuvaa leppoisista iltapäivistä ja eläinten kanssa puuhailusta. Vaikka minulla ei ollutkaan lypsylehmiä, tulin nopeasti tuntemaan haaveiden pilvien sateisemman puolen: jokapäiväisen vastuun eläimistä, huolen rehun riittävydestä ja sairastuneesta lampaasta, jokatalvisen kokemuksen siitä, että kylätie on auraamaton silloin, kun pitäisi päästä lapsen kanssa lääkäriin tai johonkin muuhun välttämättömään paikkaan pois kotoa.

VÄITÄN, että kaupungissa asuva ihminen ei tiedä tai ymmärrä, mitä elämä ja yrittäminen maaseudulla tänään on. Joskus lienee itselle helpompi olla ottamattakaan selvää. On helppo kannattaa maaseudun julkisen liikenteen reittien harventamista, kun oman kodin nurkalta pääsee useamman kerran päivässä tai jopa tunnissa kyytiin. Junayhteyden voi ajatella katkaistavaksi vuodeksi koko maakuntaan, kunhan oma reitti saadaan nopeaksi ja joustavaksi. Tuotantokustannusten nousu ja tuottajahinnan vastaamattomuus tuotantokustannuksiin ei saisi näkyä ruuan hinnassa. Perusteluna voi olla vaikka

pa se, että hankaluus ei kohdistu kuin pieneen määrään ihmisiä ja yrityksiä tai sitten se, että saammehan ulkomailta halpaa ruokaa. Kestämättömiä perusteluja molemmat.

IHMINEN haluaa puolustaa sitä, minkä tuntee ja mistä välittää. Kirkon yhteiskuntapäivät pidetään Pohjois-Karjalassa toisen kerran. Ensimmäiset päivät pidettiin lähes kaksi vuosikymmentä sitten. Nyt on aika päivittää tietoa siitä, kuinka Suomessa eletään ja yritetään 2020-luvulla suurten kasvukeskusten ulkopuolella. Me emme elä muistoissa mummolassa, vaan tiukasti tässä päivässä kiinni. Nykyisyys on erilaisena kuin silloin kauan ennen. Millaista, sitä kannattaa tulla kuuntelemaan.

Saila Musikka

johtava diakoni

Pielisensuun seurakunta

KIRKON YHTEISKUNTAPÄIVÄT 2023 JOENSUU

- Ravintola Kerubissa ja Joensuun seurakuntakeskuksella 21.–22.9.
- Mukaan kutsutaan päättäjät, kansalaiset ja kirkon työntekijät
- Teema: Hyvinvoiva maaseutu on hyvinvoivien kaupunkien edellytys. Mitä tarvitaan riittävän hyvään elämään reuna-alueilla ja mikä on arvokasta pienillä paikkakunnilla?
- Mukana muun muassa Markku Pölönen, Ilja Teppo, Janne "Rysky" Riiheläinen, Merja Mäkisalo-Ropponen
- Ilmoittaudu 1.9. mennessä
- Lisätiedot: www.kirkonyhteiskuntapaivat.fi

Tutustu myös Matkantekoa kirkon yhteiskuntapäiville -blogiin, jota kirjoittavat oppilaitospastori Markku Fräntilä, diakoni Olli Humalajärvi, pastori Sanna Kauppinen, diakoni Taru Keinänen, diakoni Saila Musikka, diakoni Risto Määttänen ja kirkkoherra Ville Ojala.

joensuunseurakunnat.fi/takarivejä

Kirkkotie

63. vuosikerta
Seuraava Kirkkotie ilmestyy 27.9.2023

Julkaisija: Joensuun ev.lut. seurakuntayhtymä / **Toimitus:** Kirkkokatu 28, 80100 Joensuu / viestinta.joensuu@evl.fi / Päätoimittaja Kirsi Taskinen, p. 050 590 6520, kirsi.taskinen@evl.fi / Tea Ikonen, tea.ikonen@evl.fi / Hanna Pekkanen, hanna.pekkonen@evl.fi / Tiina Partanen, tiina.s.partanen@evl.fi / **Mediamyynti:** Sacrum-Kotimaa Oy, Pirjo Teva, p. 040 680 4057, pirjo.teva@kotimaa.fi / Juha Kurvinen, p. 040 665 5983, juha.kurvinen@kotimaa.fi / **Taitto:** Hilla Group Oyj, Kannus / **Painopaikka:** Botnia Print Oy / Suomalainen Lehtipaino, Kajaani / **Painosmäärä:** 51050 / **Ilmoitus jakeluhäiriöstä:** SSM Itä-Suomi Oy, p. 013 122 034, joensuu@ssm.fi, www.ssmitsuomi.fi/jakelupalaute/ / **Ilmestymispäivät 2023:** 27.9., 25.10., 29.11., 27.12. / **Verkkolehti:** www.kirkkotie.fi

tapahtumat

Piispa Etiopiasta
vierailee 4.-5.9.
Joensuun ja Pielisensuun
seurakunnissa.

1.-30.9.2023

Suomalainen ilta Joensuun kirkossa

**HARMONIKKA-
DUO** Sirpa Kainulainen, harmonikka, ja Tiina Karhu-Ahtonen, piano, esiintyvät Suomalainen ilta-konsertissa lauantaina 2.9. Joensuun kirkossa. Kiehtovin värein soivan harmonikkapianoduon ohjelmisto on monipuolinen ja mukaansatempaava. Duolta taittavat klassisen ohjelmiston lisäksi ranskalaiset valssit, suomalaiset kansansävelmäsovituksukset ja tuliset tangot.

JANNE AHTONEN

Suomalainen ilta -konsertti la 2.9.2023 klo 16 Joensuun kirkossa. Käsiohjelma 10 euroa.

Repussa ripaus rohkeutta

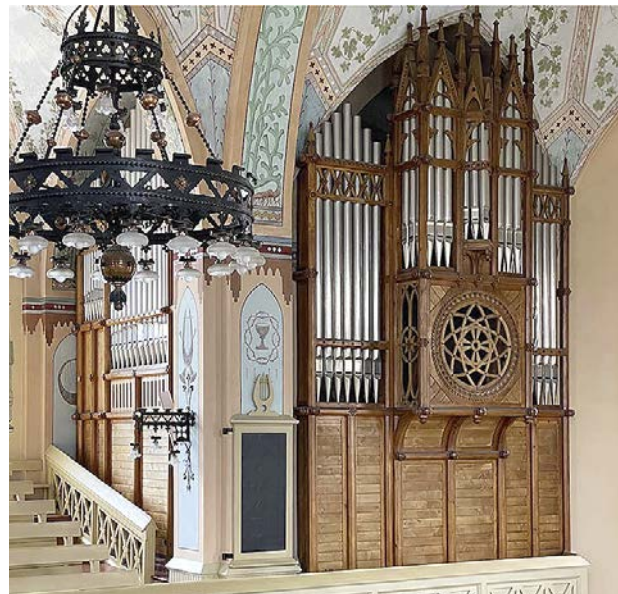
REPUSSA RIPAUS rohkeutta -konsertti kutsuu lapsia ja nuoria musiikin äärelle Joensuun kirkkoon perjantaina 8.9. kello 18. Konsertissa esiintyvät muun muassa lasten ja nuorten musiikkiryhmät Tiuku ja Mosaiikki, Veräjä sekä nuoria solisteja. Kuoroja johtavat Tiina Korhonen ja Maiju Ahlholm. Konsertti liittyy Suomen Kirkkomusiikkiliiton valtakunnallisen seminaarin ohjelmaan. Kirkkomusiikkiliiton vuosiseminaari järjestetään perjantaina 8.9. Joensuussa, ja sen teemana on koulu yhteistyö.

Repussa ripaus rohkeutta -konsertti pe 8.9. klo 18 Joensuun kirkossa. Vapaa pääsy, ohjelmamaksu 10 euroa.

Kiihtelysvaaran kirkon peruskivi muurataan

KIIHTELYSVAARAN uuden kirkon peruskivi muurataan perjantaina 8.9. kello 11. Peruskivi muurataan kohtaan, jonka päälle sijoittuu kirkon alttari. Tilaisuudessa täytetään myös aikakapseli, joka muurataan kirkon peruskiveen. Kuopion hiippakunnan piispa Jari Jolkkonen pitää tilaisuudessa hartaushetken. Puheenvuorot pitävät myös uuden kirkon pääsuunnittelija, arkkitehti Riikka Kuittinen Luo Arkkitehdit Oy:stä ja Joensuun seurakuntayhtymän yhteisen kirkkovaltuuston puheenjohtaja Helena Hulmi. Mukana tilaisuudessa ovat myös muun muassa kaupunkineuvos Kari Karjalainen, Vaara-Karjalan seurakunnan kirkkoherra Anne Angervo ja seurakuntaneuvoston puheenjohtaja, seurakuntaneuvos Eevi Väistö.

Kiihtelysvaaran uuden kirkon peruskiven muuraustilaisuus pe 8.9. klo 11 rauniokirkolla. Tilaisuuden jälkeen juhlakahvit Kiihtelysvaaran seurakuntatalolla.

PEKKA SUIKKANEN

Joensuun kirkon urut.

Urut soimaan

JOENSUUN KIRKON soitintilanteesta järjestetään keskustelutilaisuus torstaina 14.9. Taustalla on kirkon nykyisten, vuodelta 1969 olevien urkujen vuosi vuodelta lisääntynyt remonttitarve ja se, että urkujen korjaus ei asiantuntijoiden mukaan ole enää kannattavaa.

Varteenotettavana vaihtoehtona on restauroida kirkon alkuperäiset, alttarin vieressä olevalla parvella sijaitsevat 120-vuotiaat urut. Vanhan soittimen arvoa nostaa sen ainutlaatuisen sijoittelun ja säilyneisyysasteen lisäksi vastaavien urkujen harvinaisuus maassamme.

Kirkon urkuparvella järjestettävässä keskustelutilaisuudessa on mahdollisuus kuulla lisää, kysellä ja keskustella Joensuun kirkon soitintilanteesta. Keskusteluun johdattelee urkuasiantuntija Pekka Suikkanen. Tilaisuus on kaikille avoin.

Urut soimaan -keskustelutilaisuus to 14.9. klo 18 Joensuun kirkon urkuparvella.

Pyhäselän kirkko on 95-vuotias

PYHÄSELÄN KIRKKO täyttää tänä vuonna 95 vuotta. Sitä juhlitaan sanajumalanpalveluksen merkeissä sunnuntaina 24.9. kello 10. Jumalanpalvelus toteutetaan perinnejumalanpalveluksena, jonka jälkeen seurakuntatalolla on tarjolla keittolounas ja kahvit sekä ohjelmaa. Lounaasta ja kahvista on vapaaehtoinen maksu oman seurakunnan diakoniatyölle.

TEA IKONEN

Sanajumalanpalvelus su 24.9. klo 10 Pyhäselän kirkossa. Keittolounas ja kahvit sekä ohjelmaa seurakuntatalolla. Vapaaehtoinen maksu ruuasta ja kahvista.

miun tapahtumat

NIMI: ANNUKKA TAHVANAINEN
IKÄ: 61 VUOTTA
SEURAKUNTA: PYHÄSELKÄ

1 Lähetystilaisuus yhdessä Kansanlähetyksen kanssa ma 4.9. klo 18 Joensuun seurakuntakeskuksella

Kävin Etiopiassa muutama vuosi sitten, ja silloin vierailin myös Mekane Yesus -kirkon seminaarissa. Nyt on mahdollisuus saada tuoret terveiset tästä monien haasteiden keskellä elävästä, dynaamisesta ja kasvavasta kirkosta.

2 Repussa ripaus rohkeutta -konsertti pe 8.9. klo 18 Joensuun kirkossa

Musiikkityö on tärkeä osa seurakuntien toimintaa, ja sitä kautta moni voi löytää oman paikkansa olla ja toimia kirkon piirissä. Erityisesti lasten ja nuorten ilo musiikista ja musisoimisesta on koskettavaa kuultavaa.

3 Iltakellojen aikaan su 17.9. klo 18, Pyhäselän Kirkkomusiikkiyhdistys 75 vuotta

Pyhäselän kirkossa Tässä tapahtumassa olen itsekin mukana Kapsäkki-kuoron riveissä. 75 vuotta on kunnioitettavan pitkä aika kirkkomusiikkityötä pienessä seurakunnassa.

4 Kiihtelysvaaran uuden kirkon peruskiven muuraustilaisuus rauniokirkolla pe 8.9. klo 11

Kiihtelysvaaran uuden kirkon rakentaminen on koko seurakuntayhtymän yhteinen iso hanke. Rakennusprojekti tuo eteenpäin menon meininkiä ja uskoa tulevaan. Millaisiin eväin piispa lienee tässä ainutlaatuisessa, historiallisessa hetkessä.

Palstalla kysymme, mitkä neljä Kirkkotien kirkollisista ilmoituksista löytyvää tapahtumaa tuntuvat etukäteen mielenkiintoisimmilta.

tapahtumat: syyskuu 2023

Joensuun seurakunta

► **TOIMISTO:** Kirkkokatu 28, ma-pe klo 9–12, p. 013 263 5363, joensuun.seurakunta@evl.fi

Joensuun kirkko

Papinkatu 1 b

Suomalainen ilta -konsertti la 2.9. klo 16. Sirpa Kainulainen (harmonikka) ja Tiina Karhu-Ahtonen (piano). Vapaa pääsy, ohjelma 10 €. Ks. s. 11.

Messu su 3.9. klo 10.

Repussa ripaus rohkeutta -konsertti pe 8.9. klo 18. Mukana Tiuku, Mosaiikki, Veräjä ja nuoria solisteja. Vapaa pääsy, ohjelma 10 €. Ks. s. 11.

Messu su 10.9. klo 10.

Messu su 17.9. klo 10.

KLS:n konsertti su 17.9. klo 15.

Vapaa pääsy. Ks. s. 14.

Messu su 24.9. klo 10.

Häyö-tapahtuma

la 23.9. klo 16–22. Ajan voi varata 4.9. mennessä osoitteessa joensuunseurakunnat.fi/ ilmoittaudu. Ks. s. 5.

Saksankielinen jumalanpalvelus ke 27.9. klo 18.

Vauvanpäivän muskariaamu to 28.9. klo 10.

Joensuun seurakuntakeskus

Kirkkokatu 28

Lähetystilaisuus yhdessä

Kansanlähetyksen kanssa ma 4.9. klo 18. Vieraana Etiopian Mekane Yesus -kirkon Jimman synodin piispa Alemayehu Kebede. Kahvitarjoilu.

Torstaimessu to 7.9. klo 12.

Toivevirsiä-yhteislaulutilaisuus to 14.9. klo 11.

Torstaimessu to 14.9. klo 12.

Kirkkokahvit ja lähetystilaisuus

su 17.9. klo 11.30. Vieraana Joensuun seurakunnan nimikkolähetit Susanne ja Kari Valkama.

Seurat su 17.9. klo 14 yläsalissa. Veisataan Siionin virsiä, puhujina mm. Martti Turunen, Martti Miettinen, Petri Karttunen, Lea Vuojolainen.

Rakkauden virta -musiikkimessu su 17.9. klo 18. Mukana Lähdekuoro. Vapaa pääsy. Ks. s. 14.

Tuu mukkaan! Vapaaehtois-toiminnan messut ti 19.9. klo 16–19. Ks. s. 4.

Torstaimessu to 21.9. klo 12.

Sateenkaari-ilta to 21.9. klo 18 nuorisotyön tilassa. Keskusteluilta sateenkaari-ihmisille ja heidän ystävilleen. Eri teemoja tai tekemistä, iltapala ja pieni hartaus lopuksi.

Noljakan kirkko

Kervilänkuja 2

Messy Church su 3.9. klo 15.

Messu su 10.9., 17.9. ja 24.9. klo 13.

Muut paikat

Männikköniemen kesäilta ke 6.9., 13.9. ja 20.9. Klo 17.30 naisten saunavuoro, klo 19 hartaus, n. 19.30 miesten saunavuoro (Vainonientie 2).

Toimentuvan retki Valamoon ti 12.9. Lähtö srk-keskukselta klo 9 ja Koivupihalta klo 9.05. Hinta 40 €, kerätään autossa. Sis. matkan, ruokailun ja sisäänpääsyn museoon ja Martta Wendelinin näyttelyyn. Paluu n. klo 17. Ilmoittautumiset Toimentupaan viimeistään pe 8.9., p. 050 597 1247.

Toimentuvan retkelle ovat kaikki tervetulleita!

Sateenkaari-ihmisten ja heidän ystäviensä retki Kuhasaloon la 30.9. klo 13–16. Tapaaminen Kuhasalon parkkipaikalla klo 13. Sään mukainen varustus, ohjelmassa ulkoilua ja tarjoilua.

Pielisensuun seurakunta

► **TOIMISTO:** Huvilakatu 8 b, ma-pe klo 9–12, p. 013 263 5407, pielisensuun.seurakunta@evl.fi

Pielisensuun kirkko

Huvilakatu 8 b

Messu su 3.9. klo 10, kirkkokahvit. **Päiväpiiri** ti 5.9. klo 13 teematuvalalla kirkon alasalissa. Vieraana Etiopian Mekane Yesus -kirkon Jimman synodin piispa Alemayehu Kebede.

Kirkkokahvikööri kokoontuu

ke 6.9. klo 18 Pielisensuun kirkon alasalissa. Jaetaan vapaaehtoisille syksyn messujen kirkkokahvitusvuorot.

Messu su 10.9. klo 10, kirkkokahvit. **Taizé-messu** su 10.9. klo 18.

Senioritapaaminen pe 15.9. klo 10 yläsalissa. Vanhoja kansakoulu-lauluja Arto Pippurin johdolla, keittolounas 6 €.

Messu su 17.9. klo 10, kirkkokahvit.

Messu su 24.9. klo 10, kirkkokahvit ja lähetystilaisuus yläsalissa. Saarna Markku Fräntilä.

Kirsi ja Mikko Tiiran tulojuhla

su 24.9. klo 10 messussa Pielisensuun kirkossa.

Taizé-messu su 24.9. klo 18.

Iltakahvit ja iltatilaisuus ma 25.9. klo 18 yläsalissa. Mukana Mika Lehtinen Pohjois-Karjalan Kansanlähetyksestä.

Senioritapaaminen pe 29.9. klo 10 yläsalissa. "Hauraanakin turvassa", kirkkoherra Tiina Wiberg, keittolounas 6 €.

Hukanhaudan seurakuntatalo

Lonikintie 18

Elon iloa ikäihmisille virkistyspäivä to 21.9. klo 11–14. "Kirja, josta vaikutuin", jaamme omia luku-elämyksiä. Tarjoilumaksu 6 €.

Laulun ja rukouksen ilta to 28.9. klo 18. Rukousta ja yhteislaulua. Laujuja Jeesuksesta -kirjasta. Mukana lauluryhmä Vuoripuro. Kahvitarjoilu alkaen klo 17.30.

Muut paikat

Sulkulan kotailat pe 1.9. ja 15.9. klo 18.

Sulkulan kotailta pe 1.9. klo 18, mukana Saila Musikka (Kesärannantie 10).

Sulkulan kotailta pe 15.9. klo 18, mukana Timo-Iikka Antikainen.

Lempeä lammashoito - kerho hartaudella ke 20.9., 27.9., 4.10., 18.10. ja 25.10. klo 18 Kukkolan tilalla (Vanha Valtatie 70). Opetustuokioita, lampolapuuhia, hartaus, pieni tarjoilu. Ilmoittautuminen viim. 15.9. Minna Toloselle, p. 045 111 3675. Ks. s. 14.

Agricolan aamupaimennus

la 16.9. klo 10 Kukkolan tilalla (Vanha Valtatie 70). Aloitetaan mietiskelyhetkellä Hiljaisuuden huoneella. Jatketaan lampaiden kanssa puulajipuistoon, josta lopuksi nokipannukahville kotaan. Tied. Minna Tolonen p. 045 111 3675.

Järg. Pielisensuun ja Rantakylän seurakunnat yhteistyössä Pohjois-Karjalan Pipliaseura ry:n kanssa.

Rantakylän seurakunta

► **TOIMISTO:** Rantakylänkatu 2 A, ma-pe klo 9–12, p. 013 263 5510, rantakylan.seurakunta@evl.fi

Rantakylän kirkko

Rantakylänkatu 2

Sunnuntai kirkolla -tapahtuma su 3.9. Maksuton aamupala klo 9 ja messu klo 10. Messun jälkeen tarjolla hernekeittoa ja yhteistä evästä sekä monenlaista tekemistä kaikenikäisille klo 13 saakka. Lisätietoja lähempänä seurakunnan Facebook-sivulla.

Tuomasmessu su 3.9. klo 18, saarna Petri Tiisanen Parikanniemisäätöstä.

Viikkomessu ja Yhteisessä pöydässä -ruokailu ke 6.9. Klo 11 viikkomessu, jonka jälkeen ruokailu, aikuiset 3 €, lapset 1 €.

Lapsensa menettäneiden vertaisryhmä ke 6.9. klo 18–20, yhteistyössä Käpy ry:n ja Pohjois-Karjalan Syöpäläpset Sykkyrä ry:n kanssa. Jos tulet ensimmäistä kertaa, ilmoittauduthan: anu.hynninen@evl.fi tai p. 050 5711503.

Messu ja kirkkokahvit su 10.9. klo 10.

4-vuotissynttärijuhlat kaikille tänä vuonna 4 vuotta täyttävälle su 10.9. klo 15, ilm. viim. 1.9. www.joensuunseurakunnat.fi/ ilmoittaudu.

Lukupiiri ma 11.9. klo 14, keskustelemme Anna Soudakovan kirjan Varjele varjoani pohjalta.

Naisten ilta

ma 11.9. klo 18 Rantakylän kirkolla. Mukana Kati Kemppainen.

SU 3.9. KLO 15–17.30
NOLJAKAN KIRKKO,
KERVILÄNKUJA 2

KUKA NÄKEE SUT?

YHDESSÄOLOA, TOIMINTAA JA TEKEMISTÄ

Paljon erilaisia toimintapisteitä, joissa askarrellen, leikkien, liikkuen ja yhdessä iloiten tutustutaan päivän Raamatun kertomukseen.

YHTEINEN JUHLA
Raamatunkertomus Laupiaasta samarialaisesta, ehtoollinen, musiikkia.

TARJOLLA PINAATILLETTUJA, PUOLUKKAHILLOA JA JÄLKKÄRIKSI JÄATELOÄ!

MAKSUTON JA AVOIN TAPAHTUMA KAIKENIKÄISILLE.

Messy Church

Messy Church logo ©

Saksankielinen sadonkorjuu jumalanpalvelus

ke 27.9. klo 18
Joensuun kirkko,
Papinkatu 1 b

Tervetuloa,
herzlich willkommen!

AVOINNA
MA–TO 11–15,
PE KLO 15–19

TEEMA-ILLAT

keski- ja viikkoinen klo 18–20
6.9.2023 Asiaa sienistä, Topi Linjama

KANTAPÄÄKOULU

parillisten viikkojen perjantaina
22.9.–1.12.2023 klo 16–19.
Ohjattua perussukan neulomista, mukaan voi tulla milloin tahansa ja tarvikkeita on saatavilla.

OPISKELIJOIDEN JA NUORTEN AIKUISTEN AAMUPALA

torstaisin 7.9.–14.12.2023 klo 8–10.
Vapaaehtoinen maksu.

TERVETULO!

KAHVISIIPPI

KAHVILA-OLKKARI

Naisten ilta ma 11.9. klo 18. TT, pastori Kati Kemppainen alustaa aiheesta "Keho-mieli -harjoitukset voimaantumisen välineenä". Kahvitarjoilu Suomen Lähetysseuran Lasten Pankin hyväksi.

Keskipäivän rukoushetki ke 13.9. klo 12.15.

Muistimessu ja kirkkokahvit su 17.9. klo 10 yhteistyössä Pohjois-Karjalan Muisti ry:n kanssa, mukana P-K:n hyvinvointialueen valtuuston pj Merja Mäkisalo-Ropponen.

Pekka Laukkarinen Duon konsertti to 21.9. klo 18 juhlistaa iltapäiväkerhotyön 50-vuotisjuhlavuotta Joensuun seurakunnissa. Vapaa pääsy.

Kuolleiden lasten muistopäivän rukoushetki la 23.9. klo 16. Ks. s. 13.

Sairaalasielunhoidon 60-vuotisjuhlamessu su 24.9. klo 10, saarnaa Eija Majasaari ja Jenni Tabell. Messun jälkeen kirkkokahvit. Ks. s. 13.

KokoNaiset -vertaisryhmä torstaisin parillisina viikkoina 5.10.2023-18.1.2024 klo 11-13. Ennakoilmoittautuminen, ks. s. 14.

Utran kirkko

Väisälänkatu 2

Suomalainen messu

(Lasse Heikkilä) pe 15.9. klo 18, Veräjä-kuoro, joht. Maiju Ahlholm. Vapaa pääsy. Ks. s. 14.

Tulossa lokakuussa:

Rakkautta Joensuussa -musiikki-ilta

su 8.10. klo 18 Joensuun kirkossa. Ilta on täynnä ihmisen-kokoisia kertomuksia ystävydestä ja rakkaudesta. Lisätietoja Joensuun seurakuntien nettisivuilla sekä syyskuun Kirkkotiesä! Järj. Joensuun ev.lut. seurakuntayhtymän perheasiain neuvottelukeskus sekä Pielisensuun, Rantakylän ja Joensuun seurakunnat.

Pyhäselän seurakunta

TOIMISTO: Hammaslahdentie 76, ma-pe klo 9-12, p. 050 364 8190, pyhaselan.seurakunta@evl.fi

Pyhäselän kirkko

Hammaslahdentie 76

Messu su 3.9. klo 10.

Messu su 10.9. klo 10, kanttorina Samuli Moilanen.

Keskipäivän ehtoollishetki ke 13.9. klo 12.

Messu su 17.9. klo 10.

Illtakeltojen aikaan

su 17.9. klo 18

Pyhäselän kirkossa.

Pyhäselän Kirkkomusiikkiryhdistys 75 vuotta.

Illtakeltojen aikaan su 17.9. klo 18, Pyhäselän Kirkkomusiikkiryhdistys 75 vuotta. Kuoro toiminnan ja kirkon historiaa, kuorojen esityksiä, Anu Hirvosen urkusoolo, yhteislauluja. Kolehti kuoro toiminnan hyväksi.

Sanajumalanpalvelus su 24.9. klo 10, Pyhäselän kirkko 95 vuotta. Jumalanpalvelus toteutetaan perinnejumalanpalveluksena. Jumalanpalveluksen jälkeen keittolounas ja kahvit sekä ohjelmaa seurakuntatalolla. Vapaaehtoinen maksu oman seurakunnan diakoniatyölle.

Pyhäselän seurakuntatalo

Hammaslahdentie 76

Lähetyspiiri

ma 18.9. klo 12 Pyhäselän seurakuntatalolla. Mukana Susanne ja Kari Valkama.

Kirkkokuoro virkeille vapaa-herroille ja -rouville n. joka toinen ke klo 15.30-17 alk. 27.9.

Kapsäkki, nuorekkaiden aikuisten lauluryhmä parittomien viikkojen

to klo 18-20 alk. 28.9. Lastenhoito järjestetty tarvittaessa.

Reijolan seurakuntatalo

Santerintie 11

Messu su 10.9. klo 10.

Muut paikat

Tölpän lähetyspiiri ti 5.9. klo 15 Anneli Kurosellä (Tölpäntie 61).

Tölpän lähetyspiiri ti 5.9. klo 15.

Virkisty laulaen, avoin laulutuokio to 21.9. klo 11-11.45 Pyhäselän kirjastossa. Liisa Kettunen laulattaa syyslauluja (Opettajantie 3 A).

Avoin laulutuokio

to 21.9. klo 11-11.45 Pyhäselän kirjastossa.

Piirakkatalkoot

to 14.9. klo 8 Pyhäselän seurakuntatalolla (Hammaslahdentie 76). Piirakkatilaukset pe 8.9. mennessä ma-pe klo 9-12 numerosta 050 364 8190. Hinta 0,80 €/kpl.

Kohtaamisten Kahvila-Kirpputori

on avoinna 1.9. lähtien joka perjantai klo 10-13 (Lahjantie 10). Myynnissä kahvia, kahvileipää, naisten, miesten ja lasten vaatteita, astioita, leluja, kirjoja yms. Hartaus klo 10. Puhtaita ja ehjiä vaatteita sekä tavaroita otetaan vastaan kirpputorin aukioloaikoina. Tuotto lähetystyölle.

Pyhäselän seurakuntatoimisto

suljettu ke 20.9. koulutuksen vuoksi.

Yhteinen retki Valamoon ti 12.9. Sisältää mm. vierailun museossa ja Martta Wendelinin näyttelyssä. Lisätiedot Joensuun seurakunnan tapahtumatiedoissa sivulla 12.

Enon seurakunta

TOIMISTO: Enontie 30 A, ma-pe klo 9-12, p. 013 263 5601, enon.seurakunta@evl.fi

Enon kirkko

Enontie 28

Messu ja Herättäjä-Yhdistyksen kirkkopyhä su 3.9. klo 10. Saarnaa Petri Karttunen. Messun jälkeen kirkkokahvit ja Siioninvirsisurat seurakuntatalolla.

Botswanan kuulumisia

messun jälkeen su 10.9. Enon seurakuntatalolla.

Messu su 10.9. klo 10. Saarnaa nimikkolähettimme Maria Stirling. Messun jälkeen seurakuntatalolla kirkkokahvit ja kuulumisia Marian työkentältä Botswanasta.

Messu ja 70-, 75- ja 80-vuotiaiden syntymäpäiväjuhla su 17.9. klo 10. Messun jälkeen juhla jatkuu seurakuntatalolla.

Illtakirkko su 24.9. klo 18.

Yö kirkossa -tapahtuma la-su 30.9.-1.10. Enon kirkossa 3.-6.-luokkalaisille. Tapahtumassa pelataan, leikitään ja lauletaan kirkossa. Lisäksi pääset valmistelemaan ja toteuttamaan sunnuntaiaamun jumalanpalvelusta. Tule yksin tai kaverin kanssa viettämään jännittävä ja ikimuis-toinen yö kirkossa. Hinta 10 €, sis. ruokailut, ohjelman ja ryhmätapaturmavakuutuksen. Ilmoittautuminen 28.8.-17.9. osoitteessa www.janoa.fi. Tapahtuma on ollut suosittu, joten kannattaa ilmoittautua ajoissa.

Enon seurakuntatalo

Enontie 30 A

Nalleneuvola

lapsiperheille to 7.9. klo 9.30 Enon seurakuntatalolla.

Nalleneuvola to 7.9. klo 9.30.

Nalleneuvolassa lapsi voi tutkia yhdessä Nalleneuvolan hoitajien kanssa lelujen vointia ja tehdä niille tutkimuksia. Nalleneuvolaan voi tuoda myös oman lelun mitattavaksi ja punnittavaksi. Nalleneuvolassa ohjaajina toimivat Perheentalon ohjaajat. Tutkimusten jälkeen mukaan saa lelun nimellä varustetun neuvolakortin! Lisäksi Nalleneuvola-päivinä on tarjolla myös muuta oheistoimintaa eri teemojen ympärillä. Tarjolla myös pientä purtavaa, mehua ja kahvia. Yhteistyössä Liikkuvan Perheentalon kanssa.

Sanan aika -raamattupiiri ma 18.9. klo 17. Mukana Heimo Karhapää.

Yhteislauluilta ja iltateet ti 12.9. klo 17.30. Laulukirjana Viisi-kielinen. Laulattamassa Jari Niva ja Hanna Autio.

Vauvanpäivää

vietetään pe 29.9. klo 10-12 Enon seurakuntatalolla.

Vauvanpäivän tapahtuma

pe 29.9. klo 10-12. Vauvojen ikioma päivä, jossa vauvaperheille tarjolla vauvamuskaria, värikyppyä ja välipalaa. Perheen isommille lapsille askartelua ja tempurata, tule mukaan koko perheen voimin. Ota vauvalle mukaan vaatteet, jotka eivät sotkua säikähdä.

Muut paikat

Messu su 24.9. klo 13 Villa Koivurannan salin alakerrassa (Keskustie 5, Uimaharju).

KUOLLEIDEN
Lasten MUISTOPÄIVÄ
HARTAUSETKI
la 23.9. klo 16 Rantakylän kirkko,
Rantakylänkatu 2
Hiljennymme yhdessä
musiikin, runojen ja rukouksen
äärelle. Tilaisuuden jälkeen
iltatee.

**KIRKON
SIELUNHOITO**
Sairaalasielunhoito
Joensuussa 60 vuotta
JUHLAMESSU
su 24.9. klo 10 Rantakylän kirkko,
Rantakylänkatu 2
Messussa saarnaavat sairaala-
pastorit Eija Majasaari ja Jenni
Tabell. Juhlakahvit.
LUTERILAINEN KIRKKO JOENSUUSSA

MESSU
sunnuntai 24.9.

klo 13 Kiihtelysvaaran
seurakuntatalo,
Tohmajärventie 31
Messun yhteydessä neljän
seurakunnan työntekijän
tehtävään siunaaminen.
VAARA-KARJALAN SEURAKUNTA

Kaikkien aikojen yökyläily
YÖ KIRKOSSA
La-su 30.9.-1.10. Enon kirkko

Tapahtuma 3-6-luokkalaisille.
Pelataan, leikitään ja lauletaan sekä valmistellaan ja toteutetaan sunnuntaiaamun jumalanpalvelusta. Tule yksin tai kaverin kanssa viettämään jännittävä ja ikimuis-toinen yö.
Hinta 10 €, sis. ruokailut, ohjelman ja vakuutuksen. Ilm. 28.8.-17.9. osoitteessa www.janoa.fi.
HUOM! Tapahtuma on suosittu, kannattaa ilmoittautua ajoissa.

ENON SEURAKUNTA

Vaara-Karjalan seurakunta

- TOIMISTO, KIIHTELYSVAARA:**
Tohmajärventie 31, avoinna ke klo 9–12, p. 040 737 4656
- TOIMISTO, TUUPOVAARA:**
Koulutie 10, avoinna to klo 9–12, p. 040 737 4656
Puhelinaika molempiin toimistoihin myös pe klo 9–12, vaara-karjalan.seurakunta@evl.fi

Kiihtelysvaaran seurakuntatalo

- Tohmajärventie 31**
Messu su 3.9. klo 13.
Messu su 10.9. klo 13, saarnaa Jouko Malinen Suomen Raamattuopistosta.
- Papin kahvit** to 14.9. klo 18, mahdollisuus tulla keskustelemaan papin kanssa. Pappi tarjoaa kahvit, kuuntelevat korvat ja lämmintä keskustelua.
- Pieni iltamessu** su 17.9. klo 16.
Messu su 24.9. klo 10, neljän seurakunnan työntekijän tehtävään siunaaminen.

Tuupovaaran kirkko

- Koulutie 5**
Urkuri Tuomas Pyrhösen

- urkukonsertti** to 31.8. klo 18, vapaa pääsy.
Messu su 3.9. klo 10.
Messu su 10.9. klo 10, saarnaa Jouko Malinen Suomen Raamattuopistosta.
- Ei palvelusta** su 24.9. Tervetuloa yhteiseen messuun klo 10 Kiihtelysvaaran srk-talolle.

Tuupovaaran seurakuntatalo

- Koulutie 10**
Naisten ilta to 7.9. klo 17, mukana Lahja Ruottinen Tuupovaaran kirjastosta.
- Miesten ilta** pe 8.9. klo 17.
Papin kahvit pe 15.9. klo 18.
Työttömien ja vähävaraisten ruokailu ti 19.9. klo 12.

Muut paikat

- Kiihtelysvaaran uuden kirkon peruskiven muuraustilaisuus** rauniokirkolla pe 8.9. klo 11, mukana piispa Jari Jolkkonen. Tilaisuuden jälkeen juhlakahvit Kiihtelysvaaran seurakuntatalolla.
- Papin kahvit** ke 13.9. Heinävaaran kerhuhuoneella (Pitkäpelto 1H 14).
Messu su 17.9. klo 10 Hoilolan kirkossa.

Kontiolahden seurakunta

- KIRKKOHERRANVIRASTO:**
Keskuskatu 26, ma–pe klo 9–12, p. 040 761 6569, kontiolahti@evl.fi

Kontiolahden kirkko

- Kirkkotie 6**
Kirkon jumalanpalvelukset suora-toistetaan joka sunnuntai, messut ovat katsottavissa osoitteessa: www.youtube.com/kontiolahdensrk.
- Messu** su 3.9. klo 10, diakoni ja kansainvälisen työn ohjaajan Riitta Hakulisen virkaan siunaaminen, kirkkokahvit ja tulojuhla heti messun jälkeen seurakuntakeskuksella.
- Messu** su 10.9. klo 10, Parikanniemen kirkkopöytä.
- Messu** su 17.9. klo 10, kutsukirkko 70-, 75- ja 80-vuotiaille (syys-, loka-, marras- ja joulukuussa täyttävät). Juhlahahvit heti messun jälkeen seurakuntakeskuksella. Huom! Juhlahahville on ennakko-ilmoittautuminen kirkkoherranvirastoon.
Messu su 24.9. klo 10.

Kontiolahden seurakuntakeskus

- Keskuskatu 26**
Viikkomessu ke 20.9. klo 12 heti seurakuntaruokailun jälkeen.
Ikämiesten päiväkahvit pe 29.9. klo 11–13.

Lehmon seurakuntakoti

- Kylmäojantie 57**
Messu su 10.9. klo 15. Mukana Martat, syyskauden avaus ja kirkkokahvit.
- Nuorten minikirkko** ke 13.9. klo 19.15, ovet auki klo 18–22.
Nuortenilta pe 22.9. klo 18–19, ovet auki klo 17–21.
- Messu** su 24.9. klo 15.
Omaishoitajien ja hoidettavien hyvinvointipäivä pe 29.9. klo 11–15.30. Ilmoittautumiset Sanna Mutikaiselle 18.9. mennessä, p. 0400 561186, omavastuu 7 € (sis. ruoat ja ohjelman).

Muut paikat

- Messu** su 24.9. klo 13 Selkien-Mönnin kappelissa (Selkientie 1, Lehtoi).

Apua ja tukea

KokoNaiset -vertaisryhmä

Päihdehaittoja kokeville, päihteistä ja muista riippuvuuksista toipuville naisille. Ammatillisohjatussa, luottamuksellisessa vertaisryhmässä keskitytään erityisesti naiseuden teemoihin, jotka lisäävät hyvinvointia ja voimavaroja. Osallistujat voivat vaikuttaa sisältöön. Aika ja paikka: alkaa to 5.10. klo 11–13 Rantakylän kirkon takkahuoneessa (Rantakylänkatu 2). Kokoontumisia on kahdeksan kertaa, torstaisin parillisina viikkoina 5.10.2023–18.1.2024.

Vertaisryhmän järjestävät yhteistyössä ViaDian Laituri-hanke ja Rantakylän seurakunnan diakoniatyö. Lämpimästi tervetuloa mukaan! Lisätiedot ja ilmoittautuminen: 15.9. mennessä verkossa www.joensuunseurakunnat.fi/ ilmoittaudu tai puhelimitse ohjaajille: Auli Pehkonen, Rantakylän seurakunta/diakoniatyö, p. 050 338 6066 tai Heidi Parkkinen, ViaDia Joensuu ry/ Laituri-hanke, p. 045 266 5133.

Leiri mielenterveyskuntoutujille

18.–20.9. Vaivion kurssikeskuksessa, ilm. su 3.9. mennessä www.joensuunseurakunnat.fi/ ilmoittaudu tai p. 013 2635 300.

Piirit, kerhot ja muu säännöllinen toiminta syysliitteessä!

Joensuun Gospelfestareita vietetään 28. kerran

TÄNÄ VUONNA Joensuun Gospelfestareiden päätapahtumia vietetään kuukautta totuttua myöhemmin, viikonloppuna 15.–17.9. Uudella ajankohdalla tavoitellaan uutta yleisöä, kun opiskelijoiden ja seurakuntien syystoiminta on pyörähtänyt kunnolla käyntiin.

Perjantaina 15.9. Veräjä-kuoro Enosta esittää **Lasse Heikkilän** Suomalaisen messun Uttran kirkossa kello 18. Veräjän Suomalainen messu **Maiju Ahlholmin** johdolla on jo käsite

Pohjois-Karjalassa. Lauantai 16.9. tuo Furaha-yhtyeen Joensuun Vapaakirkolle Kanervalataloon. Vuonna 1986 perustetun yhtyeen nykyinen musiikkityyli siivilöityy eri musiikkityylien vaikutteista ja on bändin mukaan näistä syntynyt rytmiriemua. Yhtyeen riveistä löytyy tällaisia nimiä kuin **Jori Kalliokuusi, Marko Varis, Mikko Pettinen, Opa Salminen, Pekka Virtanen, Sakari Pitkäsalo** ja **Jappe Vilponen**.

Sunnuntaina 17.9. kello 15 Joensuun kirkon valloit-

taa KLS, joka on parin viime vuosikymmenen ajan kuulunut Suomen gospelrockin suuriin nimiin. Yhtye on lopettamassa toimintansa ensi vuoden alkupuolella, ja Joensuun Gospelfestareita voinee pitää ainutlaatuisena tilaisuutena kuulla bändiä vielä liveinä.

Sunnuntai jatkuu Noljaan kirkossa kello 17, jolloin esiintyy tuore paikallinen kokoonpano Flashback. Bändi lämmittelee yleisöä, ja väliaikakahvien jälkeen kello 18 on Rakkauden virta

-messukonsertti. **Tuomas Leinosen** säveltämässä ja sanoittamassa musiikkimessussa Lähdekuoroa johtaa **Hannakaisa Nyrönen** ja säestää **Matti Turunen**.

KLS:n konsertti on ilmainen, muihinkin konsertteihin on vapaa pääsy, mutta niissä voidaan myydä käsiohjelmia tai / ja kerätä kolehti tapahtuman kuluihin.

Sururyhmä
Ryhmä on kaikille avoin. Voit ilmoittautua ryhmään, kun läheisesi kuolemasta on vähintään kolme kuukautta.

Aloitamme to 28.9. klo 17 Rantakylän kirkossa, Rantakylänkatu 2. Muut kokoontumiset 5.10., 26.10., 9.11., 23.11. ja 7.12. **Ilmoittaudu ke 20.9. mennessä** Katriina Puustiselle, p. 050 362 6892.

- MÄÄ!
Vastaisitko näin, jos kyselisimme innokkaita lampaiden hoitajia?

LEMPEÄ LAMMASHOITOKERHO HARTAUDELLA
Tule tutustumaan lampaanhoitoon ja lampaisiin Kukkolan tilalle, Vanha Valtatie 70, Karhunkäkeen n. 6 km keskustasta.

Ohjelmassa opetustuokio, lampolahommia lampaiden kanssa, hartaus sekä pientä tarjoilua. Huomioi sopiva lampolaan pukeutuminen.

Ajat: keskiviikkoisin 20.9., 27.9., 4.10., 18.10. ja 25.10. klo 18.

Ilmoittautuminen ja lisätiedot viim. 15.9. Minna Tolonen, p. 045 111 3675.

HÄVIKKI-RUOKAJAKELU
Pyhäselän seurakuntatalo, Hammastahdentie 76, klo 13.30 to 7.9. ja to 21.9. Pyhäselän vähävaraisille asukkaille. Varaa kassisi ennakkoon joko numerosta 050 3636 909 tai 050 3407 382.

Seuraavan kerran 5.10., 19.10.

PYHÄSELÄN SEURAKUNTA

Tervetuloa

kirppu-TORILLE

SPR:n KIRPPIS
Kauppakatu 35, Joensuu (käynti sisäpihan puolelta)

Avoimna ma–pe klo 11–15

Otamme vastaan lahjoituksia ajankohtaisista kodintuotteista ja vaatteista. Tervetuloa tekemään löytöjä.

JOENSUUN SEURAKUNTA

Joensuun Hautaustoimisto Vatanen
Yläsatamakatu 10, 80100 Joensuu

(013) 223 633 | ma-pe 9-17, la sopimuksen mukaan
www.joensuunhautaustoimisto.fi
info@joensuunhautaustoimisto.fi

Tarjoamme lämminhenkistä ja asiantuntevaa käytännön apua kaikissa hautajaisiin liittyvissä järjestelyissä.

LAKITOIMISTO
Kunnes

Testamentti
Edunvalvonta-
valtuutukset
Perunkirjoitukset

www.lakitoimistokunnes.com
p. 050-3675311

HAMMASLABORATORIO
JOEN HAMMAS OY

erikoishammasteknikko
Jarmo Miettinen
050 561 0783

Tarvitseeko hammasproteesisi uusimista tai huoltoa?

- * Meiltä uudet hammasproteesit, pohjaukset, korjaukset.
 - * Luotettavaa palvelua, laatua ja ammattitaitoa takuutyönä.
 - * Ilmainen tarkastus ja hoitosuunnitelma.
- Kauppakatu 27 b A 35, 80100 Joensuu Puh. (013) 224 666

Kainulainen

VUODESTA 1880 - SUOMEN VANHIN HAUTAUSPALVELU

www.kainulaisenhautauspalvelu.fi
puh. 013 122 506

Niinivaarantie 52 (Suvitori) 80200 Joensuu

Sinun kanssasi surun hetkellä

- PERHEJUHLAT
- YRITYSTILAISUUDET

Asiakkaan varaamissa tiloissa

PITOPALVELU
ANJA LUKKARINEN

Longantie 11, 80130 JOENSUU
Puh. 040 534 0885
www.pitopalveluanjalukkarinen.fi

20 VUODEN KOKEMUKSELLA

TERVETULOAA !

erikoishammasteknikko
Harri Hukka

Hammaslaboratorio

AikaHammas

Kirkkokatu 30 B • 80100 Joensuu
Katutasossa
Puh. (013) 311 575 • 050 331 7575

SULO
KIVI

hautakivet
pihakivet

MAAKUNNAN MONIPUOLISIN KIVIVALIKOIMA,
MYNTINÄYTTELY JA PIHAKIVIMYYMÄLÄ.

MYÖS PIHASUUNNITTELU- & RAKENNUSPALVELU.

sulokivi.fi | Aspitie 18
013 822 226 | 80100 JOENSUU

HAUTAKIVIKAIVERRUS
JOENSUUN
MUISTOMERKKIHUOLTO KY

- Hautakivikaiverrukset
- Uudelleenkuultaukset
- Koristeet • Lyhdyt
- Ym. alan työt

Kimmo Kinnunen
Puh. (013) 731 582
Gsm 0400 896 409

Varaa
mainospaikkasi
paikalliseen
Kirkkotie -lehteen!

Mediamyynti:

Pirjo Teva
040 680 4057
pirjo.teva@kotimaa.fi

Kukka- ja Hautauspalvelu

ERONEN

TÄYDEN PALVELUN
HAUTAUSTOIMISTO

MEMORIA

www.memoriahautaus.com

Koskikatu 11, JOENSUU
puh. (013) 120720, 0500 670112
www.eronen.fi

HAUTAUSPALVELU
RIMPILÄINEN

Kukkakauppa | Hautauspalvelu | Perukirjapalvelu

ENO Niskantie 44 050 471 5857
JOENSUU Kauppakeskus Prisma 050 555 8607
KONTIOLAHTI Keskuskatu 24 050 325 0631

valtteri@hautauspalvelurimpilainen.fi | 044 293 6936

Tilaa nyt loppuvuoden lehdet

tarjoushintaan!

Askel-lehti on lämminhenkinen toivoa ja iloa tuova hengelliseen sekä henkiseen hyvinvointiin ja luontosuhteeseen keskittyvä lehti.

Tilaus alkaa lokakuun numerosta.
Tee tilaus viimeistään 21.9.2023.

Tilaus on määräaikainen.

Kampanjakoodi: AL3KK23/23

asiakaspalvelu@kotimaa.fi
020 754 2333

Puhelun hinta matkapuhelimesta 8,21 snt/puh. + 14,9 snt/min, lankapuhelimesta 8,21 snt/puh. + 6,9 snt/min. Tilaus alkaa lokakuun numerosta ja päättyy automaattisesti tarjousjakson loputtua. Tarjous on voimassa 21.9.2023 asti ja koskee vain uusia tilaajia Suomessa. Ulkomaisiin tilauksiin lisätään postikulut. Alle 18-vuotiaalla tulee olla huoltajan lupa lehden tilaamiseen. Yhteystietoja voidaan käyttää ja luovuttaa suoramarkkinointiin henkilötietolain mukaisesti. Paperilasku 3 € + alv 10 %.

Uskoa, toivoa & rakkautta

9 / 23 | Irtonumero 9,50 €

askel

Uutisankkuri
Piia Pasanen:

Kaipaankirkolta toivoa, vapautumista ja iloa

Jerusalem'n neljä korttelia sykkivät elämää

Helka Pärssinen hurautti hunajantuottajaksi

Aziza Hossaini pitää työille salaista koulua Afganistanissa

Piretta Pietilä: Tuomasyhteisössä voi ajatella ja puhua vapaasti

ELÄMÄNTAITO:

RIITTÄMÄTTÖMYYS VOI OLLA SIUNAUS

LAURA HONKASALO:

MIHIN EMPATIA KATOSI?

JUHA TANSKA:

PARANTAVAN LOHDUN KUVAT

askel.fi

Ilmoittaudu Joensuun seurakuntien ensi vuoden rippikouluihin 10.–30.9.:
www.janoa.fi

Rippikoulun käynyt ja konfirmoitu seurakunnan jäsen voi osallistua itsenäisesti ehtoolliselle ja toimia kummina. Rippikoulu käydään yleensä sinä vuonna, kun nuori täyttää 15 vuotta.

Rippikoulu kutsuu uutta ikäluokkaa

JOENSUUN SEURAKUNTA

- Rippikouluinfot alueen yläkouluilla viikolla 36.
- Infokirje ja ilmoittautumisohjeet lähetetään ikäluokkaan kuuluville kirkon jäsenille kotiin postitse viikoilla 35–36.
- Ilmoittautuminen sähköisesti 10.–30.9.2023: www.janoa.fi
- Lisätietoja: nuorisotyönohjaaja Nonna-Omena Helojoki p. 050 534 2731, nonna-omena.helojoki@evl.fi tai pastori Heidi Väyrynen, p. 050 301 9686, heidi.vayrynen@evl.fi

PIELISENSUUN SEURAKUNTA

- Rippikouluinfot alueen yläkouluilla viikolla 35.
- Infokirje ja ilmoittautumisohjeet lähetetään ikäluokkaan kuuluville kirkon jäsenille kotiin postitse viikolla 34.
- Ilmoittautuminen sähköisesti 10.–30.9.2023: www.janoa.fi
- Lisätietoja: nuorisotyönohjaaja Tiina Hovattala-Saatsi, p. 050 305 3618, tiina.hovattala-saatsi@evl.fi, nuorisotyönohjaaja Juuso Nikula, p. 050 585 8713, juuso.nikula@evl.fi tai pastori Sasu Kallio, p. 050 341 4300, sasu.kallio@evl.fi

RANTAKYLÄN SEURAKUNTA

- Rippikouluinfot yläkouluilla viikoilla 35–36. Niille ikäluokkaan kuuluville seurakunnan jäsenille, joita ei kouluissa tavoiteta, lähetetään infokirje postissa kotiin viikolla 36.

- Ilmoittautuminen sähköisesti 10.–30.9.2023: www.janoa.fi
- Lisätietoja: pastori Heikki Mujunen, p. 050 591 6892, heikki.mujunen@evl.fi, nuorisotyönohjaaja Marko Kähkönen, p. 050 359 8002, marko.kahkonen@evl.fi tai nuorisotyönohjaaja Tiina Riikonen, p. 050 313 9792, tiina.riikonen@evl.fi

PYHÄSELÄN SEURAKUNTA

- Rippikouluinfot Pyhäselän yläkoululla viikoilla 35–36.
- Infokirje ja ilmoittautumisohjeet lähetetään ikäluokkaan kuuluville kirkon jäsenille kotiin postitse viikolla 34.
- Ilmoittautuminen sähköisesti 10.–30.9.2023: www.janoa.fi
- Lisätietoja: pastori Marita Tiili, p. 050 410 4086, marita.tiili@evl.fi

ENON SEURAKUNTA

- Rippikouluinfot Uimaharjun yläkoululla viikoilla 35–36.
- Infokirje ja ilmoittautumisohjeet lähetetään ikäluokkaan kuuluville kirkon jäsenille kotiin postitse viikoilla 35–36.
- Ilmoittautuminen sähköisesti 10.–30.9.2023: www.janoa.fi
- Lisätietoja: nuorisotyönohjaaja Saija Ihalainen, p. 0400 120 914, saija.ihalainen@evl.fi

VAARA-KARJALAN SEURAKUNTA

- Info Heinävaaran koululla viikolla 35. Niille ikäluokkaan kuuluville seurakunnan jäsenille, joita ei kouluissa tavoiteta, lähetetään infokirje kotiin postitse viikoilla 35–36.
- Ilmoittautuminen sähköisesti 10.–30.9.2023: www.janoa.fi
- Lisätietoja: nuorisotyönohjaaja Suvi Luopakka, p. 050 539 8404, suvi.luopakka@evl.fi

ERITYISTÄ TUKEA TARVITSEVIEN RIPPIKOULU

- Ota yhteyttä oman seurakuntasi nuorisotyöntekijöihin sekä kehitysvammaistyön pappiin, Erika Kyytsönen, p. 050 387 7786, erika.kyytsonen@evl.fi. Jokaiselle erityistä tukea tarvitsevalle tai kehitysvammaiselle nuorelle etsitään sopiva rippikouluvaihtoehto.

AIKUISRIPPIKOULU

- Ota yhteyttä oman seurakuntasi työntekijöihin ja sovi rippikoulun suoritustavasta ja aikataulusta henkilökohtaisesti.

KONTIOLAHDEN SEURAKUNTA

- Rippikouluun ilmoittaudutaan ajalla 1.–30.9.2023 seurakunnan nettisivujen kautta: www.kontiolahdenseurakunta.fi.
- Ota tarvittaessa yhteyttä nuorisotyöntekijä Janna Jalovaaraan, p. 044 341 1707, janna.jalovaara@evl.fi.

nuori kasvo

NIMI: VIIVI MÄKELÄ
IKÄ: 16 VUOTTA
SEURAKUNTA: PYHÄSELKÄ

Isosen perusteet Viivin mukaan

VIIVI KÄY JOENSUUN yhteiskoulun lukiota, harrastaa nuorisoteatteria, korujen tekoa ja kuuluu nuorisovaltuustoon. Lukemisesta ja musiikin kuuntelusta tykkäävä Viivi kokee, että isosena oleminen on opettanut kärsivällisyyttä ja joustavuutta.

Mitä kuuluu?
Hyvää. Aloitin tänä vuonna lukiossa, olen pitänyt luokastani ja ympäristöstä.

Mihin seurakunnan järjestämiin toimiin olet osallistunut?
Olen osallistunut isoskoulutukseen. Sen jälkeen pääsin työskentelemään nuorten parissa rippileirillä.

Mitä uusia taitoja opit isosena ollessasi?
Isosena ollessani opin kärsivällisyyttä ja joustavuutta.

Kenelle suosittelisit isoseksi ryhtymistä?
Suosittelen isoseksi ryhtymistä jokaiselle, joka on valmis käyttämään vapaa-aikaansa yhteisen hyvän vuoksi.

Mitä isosena olostä hyötyy?
Isosena olostä hyötyy monella tapaa. Kokemusta karttuu ja pääsee työskentelemään ja pitämään hauskaa muiden asiasta kiinnostuneiden kanssa.

Isosena pääsee työskentelemään ja pitämään hauskaa muiden asiasta kiinnostuneiden kanssa.

Erilaisuus on rikkautta ja on aina hyvä tutustua uusiin ihmisiin.

Sara Pirhonen

Palstan kirjoittajat ovat nuoria seurakuntalaisia.